

JAUNIMO RATELIS

LITHUANIAN EVANGELICAL
YOUTH PUBLICATION

NR. 3-4 (15-16) II metai

1951. V. 25

ŽODIS Į JAUNIMĄ

r vėl pavasaris! Anot kunigo-poeto K. Donelaičio: "Saulėlė vėl atkoptama budina svieta..." Visa kas buvo numirę, prisikelia naujam gyvenimui. Tai yra maloniausias laikas netik vien jaunimui, bet ir senimui.

Visa gamta savo atbudimu kviečia ir mus visus iš naujo atgimti. Tai nereiškia, kad mes tik žieminius rūbus pamestume ir lengvesnius, šviesesnius apsivilktume, bet kad ir vidujiniai neatsiliktume nuo tos atbundančios gamtos.

Štai, medžiai lapais vėl naujais
Laukai drabužiais vėl žaliais
Puošniausiai apsivilko.
Gėlių gi rūbai puikesni,
Daug gražesni, prakilnesni,
Už Salemono šilką.

Padangėję čiulba vyturys,
Balandžių leidžiasi būrys
Į paukščių pilną mišką.
Lakštingalos giesmė skardi
Per kalnus ir laukus slėnyj
Triliavimais vis tryška.

Tylėti negaliu nūnai,
Nes Dievo dideli darbai
Pažadina man širdį.
Aš giedu iš visų jausmų
Su giedančia gamta kartu,
Tegu Augščiausias girdi. /kun. A. Šernas/

Štai kaip jau pavasaris mus žadina
viltigam, darbiganam gyvenimui! Čia
Europoje ir Velykos su pavasariu
sutampa: Akmuo atristas! Kėlėsi
Kristus iš mirties!

Dabar linksmam mums užteka
Saulėlė malonybės
Ir duoda mums, ne kaip pirma,
Daugiau gražios šviesybės.
Esam visi aliejumi
Linksmybės apšlakstyti
Ir lyg naujai gimdyti.

/ Iš "Tu prisikėlęs
Karžygy" /

Kristus prišaukia mums: "Aš esu gyvas, Jūs ir turite gyvi būti."

Mielas Brolau ir Sesuo,
ar girdi tai?
Mūsų laikraštėlis "Jaunimo
Ratelis" irgi jau virs metų šaukia

Jus į gyvenimą. Daug dėkingų, džiaugsmo pilnų atsiliepimų apie jį. Ne vien tik jaunimas, bet ir senieji džiaugiasi juo. Leidėjų-jaunuolių didis pasišventimas ir karšta meilė šiam svarbiam, būtinajam reikalui jau nevieną skaitytoją sujaukino. Daugelis, nebojant nuotolių, skiriančių vandenynų, kontinentų ir net amžiaus, skubė tiems jaunuoliams, turintiems skurdžiausias ir blogiausias sąlygas, į pagalbą. Įsijungę į šį "Ratelį" ar tai savo straipsniais, pranešimais, savo veikla gyvenamoje aplinkumoje, ar tai savo sunkiai uždirbtais pinigėliais. Bet mums visiems rūpi, kad ne vienas mūsų jaunimo nepaliktų nuošalyje, nei biedniausias, nei turtingiausias. Kiekvienas mums yra labai brangus, o dar brangesnis jis yra Dievo akyse. Tik gaila, kad kai kurių labai pasigendame: čia Vokietijoje dalyvavo įvairiuose kursuose ir suvažiavimuose, o dabar - nė balso. Mano, kad jis Toronte, Adelaidėje ar kur kitur, tai jis pasidaręs jau kitu žmogumi. Kitas vėl mano, kad jis apie ženybas galvoja arba jau apsisvedė-įstokėjo, tai šitam jaunimui nebeprisiskaito daugiau, nes tuo jau įstojęs į "senųjų ratą". Ir nors "J.R" jį jau visus metus lanko, bet vis dėlto nerado reikalo net už laikraštėlių atsiskaityti bent pinigėliais. Kol mes žemėje, o ypač tremtyje esame, tai juk kiekvienas centas tokiam darbui yra labai svarbus.

Nesvarbu, ar Tu gyveni Dypholce, ar Toronte, ar Montrealyje ar Čikagoje, ar Londone, ar Adelaidėje ar kitur. Vistiek Tu esi mūsų tautos, mūsų Bažnyčios sūnus-dukterė; vistiek tebeesi mūsų tremties likimo draugas, kurios dalis vaitoja po komunistiniu kūju ir pjautuvu ir kurie išbadėję, sušalę, tiek tėvai, tiek vaikai su viltingomis akimis žiūri į Tave, mielas Brolau ir Sesuo. Kiek Tu prisidedi savo veikla - būdamas laisvas, sotus ir apsirėdęs - savo lėšomis, savo maldomis prie mūsų gyvybinių reikalų išlaikymo?

Tokiame darbe nėra nei geografinių, nei amžiaus ribų. Nei Tavo vedybos, nei Tavo raukšlės veide nepasako apie Tavo senumą. Tai gali tik Tavo širdis pasakyti. Kitas susmukęs pasenęs jau ir mažame metų skaičiuje, o kitas džiaugiasi savo jaunyste ir savo amžiaus vakare. Prisimenu vieną krikšč. jaunimo organizacijos veikėją, kuris buvo jau virš 70 metų. Jis netik savo žodžiais, bet ir darbais plūdyjo, kad jis jaučiasi jaunas ir esąs jaunas. Tikrai, jo jaunyste žavėjosi visas jaunimas. Arba kaip vienas iš mūsų seniausiųjų kunigų išsireiškė: "Juo aš daugiau darbuojuos Dievo vynkalnyje, tuo aš jaučiu, kad einu jaunyn."

Tai paduok ranka ir širdį, mielas Brolau ir Sesuo, kurs gal esi tik vienas ir vienumos prisilėgtas, ir įsijunk į mūsų darbo ratelį! Jūs, kurie esate daugiau vienoj vietoj, "sukite" ratelį savo tarpe, tuo pačiu įsijungsitė ir į mūsų visų ratą-draugystę, kad ir aplink visą pasaulį. Savo pasišventimu, darbais, o ypač savo maldomis pasieksime ir mūsų brolius bei seses pavergtoje tėvyneje ir anuos ištremtus mūsų mylimuosius Sibire!

Pavasaris atbudina gamtą: ji žaliuoja ir žydi!
 Pabusime ir mes: žaliuokime ir žydėkime!
 Kristus kėlės-Jis yra gyvas!
BŪKIME IR MES GYVI!

Jūsų

kun. A. Trekis
 Liet. ev. vyr. jaunimo
 vadovas.

DANGUN ŽENGIMO ŠVENTEI

es mažai švenčiame šią didžią šventę, bet iškilmingai ją švenčia angelai ir visa dangaus minia (Šv. Jono apr. 19-21), nes Išganytojas, Dievo Sūnus grįžta, pabaigęs savo išgany- mo darbą, pas Dievą Tėvą, kur Jis iš pradžių - prieš pasau- lio sutvėrimą - yra buvęs. Sūnus paklusniai išpildė Tėvo meilės darbą - paruošė išgany- mo kelią kiekvienai išlaisvi- nimo trokštančiai sielai.

Dievas teisus. Jis gali teisti ir nuteisti tiktai nuodėmes ir nuodėmingą žmogų. Todėl Dievas davė mums tą mūsų muntims nepasie- kiamą, didį Dievo išgany- mo kelią per Jėzų Kristų. Jėzus Kristus dan- gaus žengimo dienoje pats pasakė šiuos žodžius: "Man duota visa val- džia danguje ir žemėje." Kiekvienas gali į Jį kreiptis. Kiek daug yra žmonių, kurie be Kristaus gyvena ir nežino, kad jie yra tamsy - bės galybėje. Palaiminti tie, kurie trokšta išlaisvinimo, nuodėmių atleidimo. Koks džiaugsmas mums: Jis pažadėjo nė vieno neatstumti. Jo yra galia, mums lieka imti dovanas, kurios tinka dabartyje ir amžinam gyvenimui.

Apaštaly d. 1.9-11: Jis buvo pakeltas augštin. Debesis už- dengė jį nuo jų akių. Kada jie, akių nenuleisdami, žiūrėjo į dangų, jam į jį žengiant, štai du vyru baltais rūbais atsistojo prie jų. Juodu tarė: "Vyrai, galiliejiečiai, ko jūs stovite, žiūrėdami į dan- gų? Tas Jėzus, kuris paimtas nuo jūsų į dangų, taip pat ateis, kaip matėte Jį žengiantį į dangų." Šito Jėzaus atėjimo laukia su džiaugs- mu išlaisvintoji siela, kad Jam ateinant, skubėtų Jį sutikti. O bai- nės perimtas pasaulis norėtų nuo tos tikrėybės pasislėpti. -"Kalnai apdenkite mus"- . "Per nieką kitą nėra išgany- mo. Nes neduota žmonėms kito vardo po dangumi, per kurią mes turėtume būti išganyti".

Siela, kuri priklauso Jėzui Kristui, džiaugiasi ir gali džiaugtis šioje Dangun Žengimo Dienoje, dienoje kuri liūdyja apie Jėzaus Kristaus pagerbimą danguje. Tegul Dievas suteikia malonę, kad šioji tikrėybė mums akis atidarytų, kad dar daugelis skubėtų gerbti Jį, kuris garbės vertas, mylėti, kuris savo meilę mums ap- reiškė, prašyti išlaisvinimo pas Jį, kuris yra maloningas, pasitikė- ti Juo, kuris išgany- mą siūlo, kad Dievas Tėvas mus priimtų savo vai- kais.

Vera Urdzé

Pavasaris tėvynėje

V. Klemas

Prisimenant pavasarį tėvynėj,
man širdį gelia, darosi graudu;
jausmus vėjelis sukelia krūtinėj -
kaip be gimtos šalies pavasario skaudu...

Žalia suknia medeliai pasipuošę,
žaidžia žvarbaus vėjelio supami...
regiu, kaip obelys žydėti pasiruošę...
rasa kaip tirpsta saulės spinduly.

Atgimusi gamta knibždėte knibžda,
ir vyturėlis ulba danguose...
Prisimenu pavasarį tėvynėj
niūriam trėmties gyvenimo sapne.

Motinos Dienos PROGA

Gerbk tėvą ir motiną savo", tai yra pirmasis įsakymas su pažadu: "kad tau gerai sektūsi ir tu ilgai gyventai ant žemės." /Efez.6,2-3/

Iš visų dešimt įsakymų tik šitas vienas gavo iš Viešpaties pažadą. Čia išreikšta dangiškojo tėvo meilė žmonių kūdikiams, kad jie savo gimdytojus ypatingai gerbtų ir mylėtų. Jis iš gimdytojų suteikia kūdikiams gyvybę. Motinėle nešiojo tave, mielas vaikuti ir miela mergaitė, po savo širdimi. Ji tave saugojo, valgydino ir aprėdė. Kiek naktų šalia tavęs budėjo ir viską darė ką tik galėjo tavo gyvybės išlaikymui. Sunku yra pasakyti kokią vargą ir širdies skausmus ji dėl tavęs iškentėjo. Ar tau paaugus jos rūpestis pasibaigė? Mažu kūdikiu būdamas spaudei jai kelius, o dabar - širdį. Kas jai padarė daugiau skausmų: ar kai mažas ant kelių sėdėjai ar kai dabar ant širdies jai gulai?

Dabar, Motinos Dienai atėjus, jūs papuošit jos vietą prie stalo, sudėsit dovanų, širdingai sveikinsit linkėdami daug laimės. Po to, kai motinėle pabučiuosit, pažvelkit jai į akis; ar jos bus linksmos, ar nuliūdusios. Tada klauskite: "Mamyte, kodėl nesi linksma?" Gal ji nenorės sakyti, bet gal ir pasakys: "Mano kūdikėli, man būtų mieliau jei būtų mažiau žodžių, o daugiau meilės ir paklusnumo."

Viena motinėle, gyvenanti stovykloje, gavo Kalėdoms siuntinį iš dukters, kuriame buvo labai gražių marškinėlių ir įvairių kitokių naudingų daiktų. Atėjusios kitos moterys pažiūrėti, labai pagyrė dukters dovanas, bet motinėle jomis nesidžiaugė. Kodėl? Kadangi prie tų dovanų nebuvo meilės.

Kūdikis, kurs savo motinėle myli, supras jau iš jos akių, kas jai malonu ir reikalinga. Tada nelauk kol ji tavęs prašys ši ar tą atnešti arba atlikti, bet eik pats iš savęs atnešk ir pagelbėk jai. Tai nevien motinėle tavimi džiaugsis, bet ir tavo Viešpats Išganytojas tave palaimins.

Viena našlė motinėle turėjo sūnų, kuris dar mažiukas būdamas jai daug džiaugsmo padarė. Baigęs mokyklą jis dar kurį laiką padėjo jai mažąjį sodelį apdirbti. Bet vien iš to sodelio negalėjo abu pragyventi; sūnus turėjo eiti dirbti pas ūkininką. Kadangi jis motinėles gražiai ir padoriai išauklėtas, tai greit rado pas ūkininką pasitikėjimą. Laikas nuo laiko jis galėjo motinėle lankyti ir jai pagelbėti sodelyje dirbti. Vasaros metu ūkyje irgi buvo daug darbo ir dėlto kurį laiką nebuvo motinėle lankęs. Vieną dieną jam kas tai pranešė, kad motinėles karvelė kritusi. Kitą nupirkti nei jis, nei motinėle neturėjo pinigų. Jis išdrįso prašyti savo poną, kad jo motinėlei vieną karvę duotų; sūnus už tai pasižadėjo vienus metus tarnauti. Ūkininkas su tuo sutiko. Nakties metu, kad jo nepamatytu, jis nuvedė motinėlei karvę. Pririšęs gyvulį tvarte, jis pabėgo. Kai karvė pradėjo bliauti, mo-

tinėlė pabudo. Atsikėlusį išėjo laukan ir rado pririštą karvę. Nesuprasdama kas čia atsitiko, ji nuėjo pas kaimynus. Kai tie atėję viską apžiūrėjo, vienas iš jų tarpo galų gale tarė: "Tai bus tavo sūnus padaręs." Kai po kiek laiko sūnus motinėle aplankė, tai ji verkdamą ji apsikabino ir kartodama tarė: "Mano mielas sūneli, mano kūdikėli." Manau, kad tai yra daugiau, kaip Motinos Dienos rytą gėlių ar dar kokių nors kitų daiktų paduoti, neatiduodant kartu savo širdies. Kitos motinos sūnelis baigęs mokyklą ėjo mokytis pas stalių. Kas ankstų rytą išeidavo ir vėlu vakarą grįždavo. Tamsio - mis naktimis motinėle pastatydavo lange žvakę, kad vaikas galėtų namus atrasti. Motinėle leido ant augšto vaikui kambarėli įrengti, kur jis grįžęs galėtų gerai atsilsėti.

Savo mokslo metus užbaigęs, jis motinėles išsiprašė leisti jam kai kuriuos didesnius miestus aplankyti ir pas kitus meistrus dar daugiau pasimokyti. Labai sunkiai motinėle jį išleido jam vis ir vis sakydama: "Nepamiršk savo Viešpaties ir motinėles. Be to, skaityk vakarę gult eidamas ir ryte keldamas - kaip pas mamą buvo pratęs - nors mažumą iš Švento Rašto. Vaikas karštai pažadėjo. Iš pradžių jis jai kas savaitę po laiška rašė. Bet vieną kartą praėjo kelios savaitės, kai motinėle negavo laiško. Po to kelias savaites rašė, paskui vėl ilgesnį laiką nerašė. Motinėle betgi kas tamsų vakarą pastatydavo degančią žvakę lange, sakydama sau, kad sūnelis gal netikėtai pareis. Taip pat ir Lovelę kas vakarą pataisydavo bei vandens nusiprausimui paruošdavo. Bet vaikas nei laišku rašė, nei parėjo. Po keletą metų ji gavo laiška, bet ne sūnaus ranka rašyta. Buvo jį iš vienos ligoninės kunigas parašęs. Jis rašė tiek, kad sūnus sunkiai serga ir savo karštyje vis motinėles prašo, kad jam atleistų. Pasveikęs jis noris geriau pasielgti ir jai apie savo padėtį parašyti. Šiek tiek pasveikęs, jis parašė jai, kad greit galėsiąs ligoninę apleisti. Dabar jis esąs dar labai silpnas ir jam sunku rašyti. Motina abu tuos laiškus idėjo į Bibliją pas Luko Evg. - apie prapuolusį sūnų. Ji ir toliau laukė jo laišku ir kartu jo paties. Žvakė kas tamsią naktį degė - bet nei sūnaus, nei laiško nesulaukė---Buvo tai dvidešimt metų vėliau apie Tris Karalius. Ašturus vėjas, šaltis ir sniego pūgos dieną padarė labai negražią. Viena mergaitė pamatė iš namo šalia turgaus išeinant senelį, kuris netoli paėjęs staiga parvirto. Ji bėga seneliui pagelbėti, ateina ir dar daugiau žmonių, kurie padeda seneliui atsitoti. Jie nori vesti jį į namus, bet jis nori eiti laukan iš kaimo. Pas ką - nenori sąkyti, bet galų gale pasako. Gaila, tą žmonelę kaip tik šiandien į kapines mulydėjo. Vidsėlto senelį nugabena į tą vietą. Žvakė sudegusi, viršuje Lovelė dar atidengta. Jis ant jos užvirsta ir prašo palikti jį vieną. Sekančią dieną žmonės nueina pažiūrėti kaip jam ten einasi - jo jau neberanda. Kas tai pasako, kad girdi, gal jis į kapines bus nuėjęs. Ištikrujų, prie motinėles kapo parkritęs negyvas. -

"Gerbk savo tėvą ir motiną, kad tau gerai sektųsi ir tu ilgai gyventai ant žemės."

Mylėk, kol dar mylėt gali,
Mylėk savuosius, kol gyvi;
Kad kapinės liūdėsi,
Bet verkt nebegalėsi.

Taip rašo ir prašo Jus visus širdingai sveikindamas
Jūsų senasis tėvelis

D. Jurkatis

X-X-X-X-X-X-X

Laiškas iš TĖVYNĖS

(VIENOS LIETUVĖS SENELĖS SAVO AINIAMS VOKIETIJOJE)

1951-III-11 d.

Mano mylimi Ainiai!

Kada žiema jau baigiasi ir pavasaris i duris beldžiasi, žadėdamas žmonėms ir visai gyvoniškai naują pasiryžimą gyvenimui, noriu Jus keliais žodžiais pasveikinti.

Š. mėn. 25 d. švęsime mes mūsų Viešpaties ir mūsų krikščioniško tikėjimo Tverėjo Prisikėlimo Šventę. Nuširdžiai sveikinu Jus ir linkiu Jums palaimintų Švenčių!

Kartu Jums noriu priminti, kad lygiai prieš dvejus metus tą pačią dieną buvo priversti mano mylimieji mane palikti, jeib dabar tolimybėje gyventų. Viena jiems dar liko pasaulyje, kad jie gali vienoje vietoje gyventi. Nepamirškite ir Jūs jų savo maldose, kad jie gautų iš Augščiausiojo palinksminojimo ir stiprybės ju išsilaikymui!

.....
Linkiu Jums viso geriausio ir iš širdies sveikinu Jus.

Jūsų Senelė

Priede dvejų mylimųjų fotografija su išblykusių ir nuiliūdusių veidais iš Sibiro (Mongolijos pasienio). Antroje pusėje jie rašo:

Mes ateiname ir nueiname,
kitaip juk ir nėra gyvenime.
Ar mes dar kartą pasimatysime,
tai žino tikrai Dievas!
Mes radome Jį, kuri Meilė vadinasi,
o toje mes liekame surišti, nors ir žemės,
ar ir jūros mus skirtų.---

Redakcijos pastaba: Senelės laiškas ir priedas yra tikri, tik kalba pataisyta.

Mielas Brolau ir Sesuo, pamastykime ar tas laiškas minėtos Senelės iš pavergtos tėvynės ir parašyti žodžiai, dabar vargstančiu Sibire, nesikreipia ir į Tave?

§-§-§-§-§-§

Kaip Dievas daro, vis gerai;
Jisai mana šviesybė;
Jis rodo man kasdien naujai
Vis meilę ir gėrybę.
Dienoj džiaugsmų,
Taip pat skausmų
Jis mano bus gynėjas
Ir malonus guodėjas.

Ka Dievas daro, vis gerai;
Aš tos minties vis būsiu;
Nors sunkūs būtų man keliai,
Tačiau aš nepražūsiu;
Apvaizdoj jis,
Kaip tėvas, vis
Pajėgs mane laikyti:
Tad duosiuos jam valdyti.

Pats JĖZUS

I

ANDREAS MURRAY

(Iš vokiečių kalbos vertė K. Dikšaitis)

Žodžiai, apie kuriuos noriu aš jums kalbėti, yra parašyti Luko evg. 24,31: "Jų akys buvo atvertos ir jie pažino jį."

Buvau kaip tik atlaikęs pamokslą tema "Jėzus". Eidamas namo su savo draugais tariau jiems: "Yra visiškai galimas dalykas turėti Jėzų prie savęs ir nieko apie tai nežinoti; galima ir pamokslus skaityti, kasdien apie tai girdėti ir vis dėlto Jį neįspažinti."

Galvodamas apie šią liūdną tiesą, aš labai susirūpinau.

Mokytiniai su Jėzumi tikrai palaaimintai sugyveno, bet jeigu jie būtų dar prieš tą vakarą, kuriame Jėzus jiems apsireiškė, nuo Jo atsiskyrę, tai jie nebūtų žinoję, kad pats Jėzus ten buvo, nes "jų akys buvo uždarytos." Deja, tokia yra daugelio Kristaus Bažnyčios narių padėtis. Jie žino, kad Kristus iš numirusių prisikėlė ir jie tiki, nes prisikelusysis gana dažnai ju širdyse tai paliudijo. Susirinkimuose, prie tylaus Biblijos skaitymo, arba kai Dievo malonė juos aplanko, yra dažnai atsitikę, kad "jų širdys degė". Bet tie žmonės su degančiomis širdimis pasiliko prie to "ir jie neatpažino, kad tai pats Jėzus buvo, kuris su jais bendravo.

"Kokia palaima iš to mūsų pasikalbėjimo?", klausite jūs. Štai mano atsakymas: "Mes neturime vien apie Jėzų galvoti, apie Jį kalbėti ir į Jį tikėti, bet prasiveržti iki tos vietos, kaip mokytiniai mūsų tekste: "Ir jie atpažino Jį". Tai yra labai svarbu."

Iš mokytinių kelionės į Emausą aprašymo aš paimu keturis momentus krikščionio gyvenimui. Pažvelkime atgal. Kaip jie pradėjo tos dienos rytą?

Su nuliūdusiomis ir susirūpinusiomis širdimis, nes jie mane Jėzų esant mirusį. Jie nežinojo, kad Jis gyvas; šitaip einasi daugeliui krikščionių. Jie žvelgia į kryžių ir stengiasi išganytoju pasitikėti, bet dar niekad tikėjime nėra turėję to puikaus patyrimo, kad yra prisikėlęs Jėzus, kuris viską jiems daro. Atkreipkit dėmesį į angelo pabarandčius žodius moterims: "Kam jūs jieškote Gyvojo tarp mirusiųjų?" Koks yra skirtumas tarp mirusio Kristaus, kurį moterys mostimi patepti norėjo, ir gyvojo Kristaus? Mirusiam Kristui turiu aš viską daryti, o gyvas Kristus viską man daro.

Mokytiniai rytą sutiko liūdnomis širdimis, nes gal po tokio baisaus nusivylimo buvo visą naktį nemiegoję. Jie tikėjosi, kad Kristus bus Izraelio išlaisvintojas, o dabar matė jį nusikaltėlio mirtimi mirštant. Nusiminę atsikėlė jie ryte pirmos dienos savaitėje - jų aimana buvo tiesiog neaprašoma. Šitaip gyvena daugelis krikščionių. Jie stengiasi į Jėzų tikėti, juo pasitikėti ir turėti Jame vilties, bet jie neturi džiaugsmingos krikščionybės. O kodėl? Kadangi jie nežino, jog Kristus yra gyvas ir apsireiškia. - Štai mes prieiname ir prie antro momento, kurį Išganytojas šiais žodžiais pažymi:

"Nerangios širdies tikėti."

Moterys mokytiniams pranešė, ką buvo mačiusios, o jie tai papasakojo nepažįstamajam, kuris su jais kartu ėjo: "Kai kurios mūsų moterys buvo prieš auštant nuėjusios prie kapo ir grįžusios

mus nustebino; jos neradusios kūno ir mačiusios angelus, kurie sakė Jį esant gyvą." Išganytojas jiems tuomet tarė: "O, jūs neišmanėliai ir nerangios širdies tikėti." Taip, tokių krikščionių yra daug, kurie yra girdeję ir kurie žino, kad jie netik i nukryžiuotąjį, bet ir i prisikėlusį Kristų tikėti turi; jie stengiasi šitą suvokti ir visą tai pasisavinti, bet vis dėlto jie neturi jokios palaimos iš to. Kodėl taip yra? Kadangi jie nujautimuose, o ne tikėjime jieško. Jie nori užsidirbti ir savo pastangomis pasiekti, vietoj to, kad tikėti: pats gyvasis Jėzus nori viską mums daryti. Tiek tai apie antrą momentą. Pirmasis momentas yra nežinojimas, o antrasis - netikėjimo. — Abejojanti širdis negali tą nuostabią tiesą, kad Jėzus yra gyvas, sau pritaikyti. Dabar prie trečio momento:

Deganti širdis.

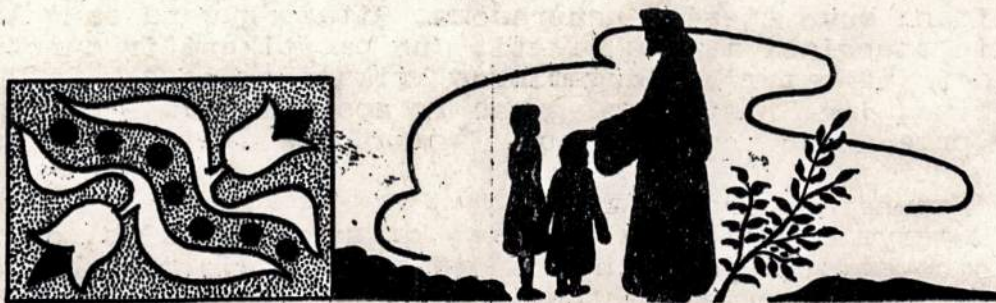
Jėzus pasirodęs kelyje minėtiems dviem mokytiniam, po to kai jiems buvo pasakęs: "O, jūs neišmanėliai ir nerangios širdies tikėti", pradėjo aiškinti iš Švento Rašto nuostabius dalykus, apie kuriuos pranašai buvo kalbėję. Tuomet mokytiniai pradėjo suprasti Šv. Raštą. Jiems paaiškėjo, kad Jėzus turėjo kentėti ir numirusių prisikelti, nes taip buvo pranašų pasakyta. Jėzui bekalbant iš Jo - gyvojo, prisikėlusiojo - tekėjo gyvybės jėga į mokytinius ir jie pajuto, kad jų širdys degė iš džiaugsmo ir susižavėjimo.

Gal tu dabar sakysi: "Tą momentą aš kaip tik ir noriu pasiekti." O ne, saugok Dieve, jeigu tu šitoje vietoje sustotum. Tiesa, tu gali šitą trečia momentą (deganti širdis) pasiekti, bet tada dar vieno dalyko reikės, būtent Kristaus apsiareiškimo. Mokiniai jautė savo širdyse Jo dieviškas jėgas, bet Jis pats neapsireiškė jiems. Kaip dažnai atsitinka su Dievo vaikais bažnyčiose, susirinkimuose ir palaimintoje bendruomenėje, kad mūsų širdys dega. Tai yra tik gražūs patyrimai apie Dievo malonės veikimą per Šv. Dvasią, bet vis dėlto čia dar kai ko trūksta; o kas tai yra? Pats Jėzus mummyse veikė ir Jo prisikėlimo gyvybės jėga mus palietė, bet mes negalime sakyti, kad aš Jį susitikau, Jis leidosi man atsipažinti. Yra didelis skirtumas tarp degančios širdies, kuri greit atšąla, kurioje atoslūgis su potviniu keičiasi, ir palaiminto paties Išganytojo apsiareiškimo, kuris viską už mane atlieka, mane laimina ir saugoja kiekvieną dieną. Šitas yra

patenkintos širdies

momentas. Taip, mielas brolai ir sesuo, šito meldžiu aš tau, nes esu tikras, kad ir savaimė to nori. Sau aš taipogi prašau. O Jezau, noretume mes Tavo dieviškoje didybėje Tave kaip prisikėlusį mūsų Išganytoją, mūsų mielą ir galingą gėlbetoją išpažinti. Jei būtų dar kas su liūdna širdimi ir sakytu: "Aš niekad nepatyriau krikščionybėje džiaugsmo", tai nenusimink širdie: yra kelias, kuris veda i šita džiaugsmą. Kaip mažas vaikas kiekvieną dieną motinos rankose laimingai ilsisi ir metas po meto jos priežiūroje užauga, taip pat yra galima ir kiekvieną valandą bei dieną gyventi bendrystėje su pačiu Jėzumi.

/bus daugiau/

SEKMINĖS

GIESMĖ

Šventoji dvasia, eikš pas mus... /Id.48,1-5/

SKAITYT.

Vardan Dievo Tėvo ir Sūnaus ir Šventosios Dvasios. Amen.

Mūsų Viešpats Dievas sako: "Ir aš jums duosiu naują širdį ir naują dvasią ir padarysiu jus tokiais žmonėmis, kurie elgsis pagal mano įsakymus, mano žodžius laikys ir juos pildys." /Ezek.36,27/

Garbė teesie Dievui, Tėvui ir Šventajai Dvasiai!

SURINK.

Kaip buvo pradžioje, taip yra ir bus nuo amžių iki amžių.

SKAITYT.

Viešpatie, dėkojam Tau, kad mums davei sulaukti šią brangią Sekminių šventę. Mes atnešėme Tau savo širdis: atnaujink jas ir pripildyk Savo Šventąja Dvasia, kad ir mes Tavo įsakymus

laikytume ir pagal šventą žodį elgtumėmės. Amen.

Pasiklausykime iš Apaštalu darbu 2, 1-13:

"Sekminių diena atėjus..."

Išganyti, kurie klauso Dievo Žodžio ir jo laikosi.

Alėliuja!

SURINK.

Alėliuja, Alėliuja, Alėliuja.

SKAITYT. ir SURINK.

Tikėjimo išpažinimas: "Aš tikiu.... Amen, Amen, Amen.

GIESMĖ

Ateik į širdį mano, bragiausias Svety...

/Id.46,1-4/

SKAITYT.

Mūsų Viešpaties Kristaus malonė ir Dievo Tėvo meilė ir Šventosios Dvasios draugystė teesie su jumis visais. Amen.

Pamokslo žodžius skaitome iš 2. laiško Timotėjui 1,7:

"Nes Dievas davė mums ne baimės, Dvasią, bet galybės, meilės ir blaivumo."

Sekminių šventę linksmiausia iš visų švenčių, nes ji įvyksta pavasariui prasidėjus, kada visa

gamta naujai puošiasi žalumu ir spalvotoms gėlėmis ir paukštelių giedojimu. Kaip buvo malonu tėvynėje pasivaikščioti po laukus, pievas ir miškus! Kaip mielai ėjo kiek galint visi per Sekmines į bažnytėlę, kuri taip pat beržais ir gėlėmis buvo papuošta, kaip ir mūsų namai! Koks gražus giedojimas buvo vargonams užiant. Beveik visose bažnyčiose veikdavo chorai, kai kur net ir triūbininkai buvo. Bet dabar po visko: Kaip namai, taip ir turtas, bažnytėlė su vargonais, chonais ir triūbininkais, net ir pati tėvynė žuvo. Trentyje irgi švenčiame Sekmines. Ir čia pavasaris ateina: gėlės, medžiai, lankos, pievos puošiasi, paukšteliai čiulba - taip kaip tėvynėje, bet džiaugsmas ne kilsta. Bet štai pažvelkime į apaštalo žodžius ir mes matysime, kas

mums Sekminių šventei Viešpaties duodama:

"Nes Dievas davė mums ne baimės Dvasią, bet galybės, meilės ir blaivumo."

I. Dievas davė mums galybės-jėgos Dvasią.

Ar žmogus neturi gana galybės-jėgos? Mes matome, ką jis savo darbštumu, savo tyrinėjimu, savo galvojimu ir savo jėgomis yra ištyręs ir padaręs: šviesą, radio, ūkininkystės mašinas, automobilius ir t.t. Visi tie išradimai palengvina mums darbą ir susisiekimą.

Bet jis taipjau išgalvojo visokius naikinimo ginklus, naikinimo ne vien žmogaus turto, bet ir jo gyvybės. Kiek šie paskutiniai karai žmonijai nuostolį, ašarų, skausmų ir skurdo yra padarę, mes visi gerai žinome. Darbas naujam karui ar tai dėl apsigynimo, ar kaimynų užpuolimo, dar nėra iš tūlo neužbaigtas. Tai vislab matant, stebint ir girdint kiekvieną apima baimė. Prie to dar prisideda visokios kimbančios ligos, nuo kurių niekaip negali išsisaugoti. Tai kiek čia dar baimės prisideda, o kur dar neteisybės, apgavystės, skriaudimai, plėšimai, šmeižtai ir panašios piktybės, kurių apsilenkti, išvengti kaip ir negalima! Visur begalinė baimė. Tokiuose laikuose mums krikščionims reikalinga ir naudinga yra, kad Viešpats Savo žodžiu mums primena: "Dievas davė mums ne baimės Dvasią." Viešpaties Jėzaus Kristaus priešai tikrai nebūtų tokie drąsūs pulti mūsų tikėjimą, jeigu mes išsčiau išsipazintume ne vien žodžiais, bet ir elgesiu, kad mes Viešpaties Jėzaus pasekėjais esame ir jis mums yra davęs naują širdį ir Savo Šventą Dvasią. Kada apaštalas Povilas Timotėjui priminė, kad Dievas mums davė ne baimės Dvasią, ir jį drąsino: "Nesigėdyk mūsų Viešpaties Jėzaus liudyjimo, ne manęs, Jo kalinio; bet drauge kentėk dėl Evangelijos Dievo jėga" (2 Tim. 1,8), tai dar krikščionių pulkeiis buvo mažas. Koks didis nesuskaitomas pulkas liudininku šiandien randasi visame pasaulyje, kuriems Jėzus yra tikras Išganytojas ir kurie nesigėdina; jie visi yra gavę iš Viešpaties ne vergystės-baimės Dvasią, bet kūdikystės Dvasią, kuri duoda liudyjimą mūsų Dvasiai, kad mes esame Dievo vaikai. Kas šita liudyjimą yra gavęs, tas gal linksmai tarti: "Abba, mielas Tėve!" (Rom. 8, 14-17).

II. Dievas davė mums galybės, meilės ir blaivumo Dvasią.

Kai Viešpats Jėzus mokytiniams sakė: "Šią naktį jūs visi manimi pasipiktinsite", tai Petras Jam atsakė: "Kad ir visi pasipiktintų Tavimi, tačiau ne aš." (Mork. 14;27,29) Jis patikejo savo jėgai. Bet kai jam besišildant prie ugnies vyriausiojo kunigo dvaro viena tarnaitė pažvelgė į jį ir tarė: "Ir tu buvai su tuo Jėzumi iš Nazareto". tai jis išsigynė sakydamas: "Aš nežinau, ką tu sakai." Taip jis tris kartus Viešpaties išsigynė - iš baimės, kad jį nesuimtų. Jo paties jėga apgavo jį. Kaip su Petru tuokart įvyko, dar ir šiandien labai dažnai atsitinka. Apaštalas Povilas rašo 4 Korint. 3;4,5: "Tokią pasitikėjimą Dievu turime per Kristų, ne kad mes būtume savaimė tinkami, nors manyti lyg iš savęs, bet mūsų tinkamumas yra iš Dievo, kurs ir padarė mus tinkamus buti Naujojo Testamento tarnais. Tai Jis daro Savo Šventąją Dvasią mums suteikdamas, kaip Jis buvo pažadėjęs: "Aš jums naują širdį ir naują Dvasią duosiu; jus padarysiu tokiais žmonėmis, kurie elgsis pagal mano įsakymus, mano žodžius laikys ir juos tikrai pildys." Sekminių laike Jis jaišliejo ant Savo apaštalų taip, kaip buvo pažadėjęs: "Jūs gausite Šventos Dvasios galybę ir būsite mano liudytojai.. (Apaštalų darbai 1,8) Tas Petras, kurs buvo išsigynęs iš baimės, buvo pirmasis Viešpaties liudytojas. Šventosios Dvasios galybė jam baimę atėmė. Tą Šventosios Dvasios galybę jam suteikė tiek drąsos, kad jis dėl savo Viešpaties kentėjo ir mirė. Ir apaštalas Povilas rašo: "Aš viską galiu tame, kurs mane daro galingu." (Pilyp. 4,13).

Šėtono darbas yra, netik Viešpaties, bet ir mūsų laikais,

slaptai, bet ir visai atvirai, tikinčiuosius persekioti ir išžudyti. Kaip galima nuo jo apsiginti? Savo jėga mes jį nenugalėsime, bet Šventosios Dvasios Galybę mes laimėsime. Taip ir apaštalas Povilas moko savo surinkimą Efeze (6,10-18): "Pagaliau, broliai, stiprinkite Viešpatyje ir Jo stiprumo galybę. Apsivilkite Dievo šarvais, kad galėtumėte drąsiai stoti prieš velnio žabangas... Bet pirm visų daiktų pasiimkite tikėjimo skydą... ir išganymo šalmas ir Dvasios kardą, kurs yra Dievo Žodis ir melskites visados Dvasioje." Tai tvirtai ir linksmai be jokios baimės liksim laimėtojai, nes Dievas davė mums galybės ir

Meilės Dvasią.

Apaštalas Povilas įkurė Efeze krikščionių surinkimą ir jį pavedė Timotejui, kad jis tą pradėtą darbą vykdytų toliau su Dievo Dvasios galybe ir meile. Evangelijos darbui būtina meilė reikalinga. "Dievas yra meilė", rašo apaštalas Jonas pirmame laiške 4,16, "Jis mus pirma mylėjo." Ta meilė mus neapmetė, bet priėmė; ji mums nuodėmių atleidimą dovanojo, taip jau ir Dvasios galybę, kad mes Jo meilės liudytojais būtume, Apaštalas Povilas rašo Kolos.3;12,14: "Tai apsilvilkite, kaip Dievo išrinktieji, šventieji ir mylimieji širdingu gailėstingumu, meilingumu, nuolankumu, ramumu ir kantrumu... Bet visų pirma apsilvilkite meile, kuri yra tobulumo ryšys. Kristaus ramybė į kuria jūs esate pašaukti kaip vienas kunas, teviešpatauja jūsų širdyse. Meilė Viešpatį vertė priimti mūsų kūną, kentėti ir mirti prie kryžiaus už mūsų nuodėmes. Kaip mes už tai galime atsilyginti Viešpačiui? Į tą klausimą atsiliepia apaštalas Povilas Efez. 2,8-10: "Nes iš Malonės jūs esate išganyti tikėjime - ir tai ne iš savęs, tai yra Dievo dovana - nes mes esame Jo sutverti Kristuje Jėzuje geriems darbams, kuriems Dievas mus pritaissė, kad juose elgtumėmės." "Ta meilė Viešpaties tokia didelė, kad ir mus stotė, kaip bedradarbius, platinėti Jo išganymą, kur tik mes ir būtume. Tą dangišką dovana gavę iš Dievo meilės, skelbkime tą brangią Evangeliją, kad mūsų kūdikius, namiškius, giminaičius, kaimynus ir net visus žmones paliestu ir padarytu išganytais. Tai tiesie vyriausia užduotis iš Viešpaties, kaip širdies padėka už Jo meilę.

Nes Dievas davė mums ne baimės Dvasią, bet galybės, meilės ir blaivumo.

Ir blaivumas mums labai reikalingas. Neblaivus žmogus negalės gera darbą atlikti. Jam trūksta sumanumo. Jis pats turi žinoti kiek jam išganymas, Jėzaus meilė, Šventa Dvasia verta. Tad jis sąžiningumu jieškos, kiek galima vis daugiau privesti prie Išganytojo Jėzaus Kristaus.

Žmogų iš vandens ar ugnies pavojaus išgelbeti, jau daug ką reiškia, bet siela prie Jėzaus, mūsų sielų gelbėtojo, privesti yra išgelbeti nuo amžinos pražūties. Tam išganingam darbui mes vis esame pabudinti. Taigi išsiprašykime ir iš Viešpaties tą Sekminių pažadėtą Šventosios Dvasios dovana, kad ir mes visi galėtume kartu su apaštalu Povilu širdingai dėkoti Dievui: "Nes Dievas davė mums ne baimės, Dvasią, bet galybės, meilės ir blaivumo." Amen.

MALDA GIESMYNE II d., 145 psl.

Tėve mūsų...

GIESMĖ

I d., 46, 5-6

Pastiprink kovai narsiai...

Linkiu visiems skaitytojams palaimintų Sekminių Švenčių!

Jūsų D. Jurkatis

Nevienam iš mūsų skaitytojų, galbūt, bus įdomu sužinoti, kaip "Jaunimo Ratelis" atsirado ir kokie buvo to laikraščelio pirmieji žingsniai. Šiuomi ir noriu Jums, mieli skaitytojai, ką apie tai papasakoti. Daug čia galima būtų parašyti, daug vargų suminėti. Į smulkmenas, betgi, nesigilinsiu, nes bijau kad dabartinis "Jaunimo Ratelio" redaktorius nepanaudotų tiems niekam savo kritiško pieštuko. Nesu mėgėjas ilgų įvadų, todėl tuoj ir pradėsiu.

Praeitų metų vasario mėn. Imbshausene įvykusiųose evangelikų darbuotojų kursuose tarp kitokių įdomių dalykų buvo iškelta mintis, kad vienas Jaunimo Ratelis - veiklos pagyvinimui - rašytų savo veiklos aprašymus kitam Jaunimo Rateliui, šis, padaręs nuorašą ir pridėjęs savo veiklos aprašymą, siųstų trečiam Jaunimo Rateliui, o tas, tą patį padaręs, vėl viską siųstų toliau... Šiam pasiūlymui buvo pritarta. Suvažiavime dėl įvairių priežasčių dalyvauti negalėjau, todėl apie visą tai sužinojau tik Schwab. Gmünde per sekantį Jaunimo Ratelio suėjimą po suvažiavimo. Iš klausęs referatą ir išgirdęs apie tą reikalą su laiškais, sukručiau, nes man kilo mintis! Tuo laiku kai kiti Ratelio nariai svarstė, kaip čia su tais laiškais padarius, ir kas juos turėsiąs rašyti, svarščiau, ar savo mintį sakyti ar ne. Gal iš manęs pasijuoks?

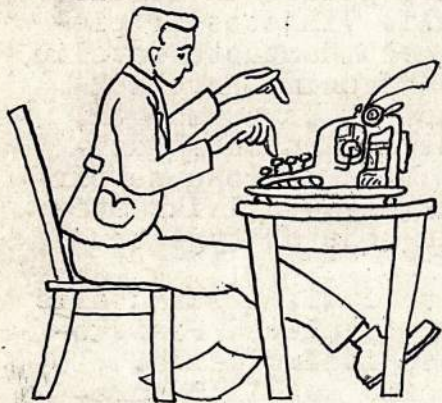
"Kam čia tiek daug rašymo", pagaliau prabilau, "ar negalima to išvengti? Siūlau sekancią mintį: išleiskime mažą Jaunimo Ratelio laikraštuką. Neverta, rašant tuos laiškus, sugaišti tiek brangaus laiko. Tegu visi Rateliai savo veiklos aprašymą prisiunčia mums, o mes juos iš čia, rotatorium keliasdešimt kart padauginę, išsiuntinėsimė po visus kitus Ratelius. Laikraštukas galės būti 3-4 lapų didumo. Prie žinių galėsime pridėti kokio nors kunigo pamokslėlį arba šiaip keletą aprašymų, ir laikraštukas bus gatavas. Galėsime ir pranešimus spausdinti." - Vos keli tuo projektu susidomėjo, kiti gi laikėsi gan pasyviai. Teisybę pasakius, tikėjau si didesnio pritarimo iš Ratelio pusės. Ypač entuziastiškai šiai minčiai pritarė mūsų Ratelio vadovas E. Vaišvila. Jis pažadėjo parūpinti matrisių. Nieko nelaukdamas, siūliau išrinkti būsimam laikraščeliui vardą. Buvau manęs laikraščelį pavadinti "Jaunimo Ratelis", bet nevisi tam pritarė. Tada paėmiau lapą popieriaus, suplėšiau į gabaliukus ir išdaliniau juos Ratelio nariams, neaplenkdamas ir pesimistų. Visų prašiau, kad ant lapelio - kiekvienas sau -

parašytų vardo pasiūlymą. Netrukus ir ir vėl visus lapelius turėjau savo rankoje. Pasiūlymai buvo įvairūs: "Jaunimo Raštas", "Jaunasis Evangelikas", "Evangeliškas Jaunuolis", "Jaunimo Ratelis" "Pasiuntinys", "Laiškas" ir tt. Savaiame suprantama visų vardų priimti negalėjome. Nutarėme balsuoti. Balsų daugumą teko vardui "Jaunasis Evangelikas". Ši reikalą atlikę, padarėme trumpą pertraukėlę, laike kurios Ratelio vadovas, 4 aktyviausi Ratelio nariai ir aš susitarėme po suejimo dar kuri laiką pasilikti, kad apsvarsčius kitus laikraštėlio klausimus. Po pertraukėlės sugiedojome giesmę. Sukalbėjus maldą Ratelio nariai išsiskirstė. Mes 6 likome.

Daug tą vakarą nekalbėjome. Apsvarstėme popieriaus reikalą. Pirmam numeriui, kurio numatėme atspausdinti kokią 60 egzempliorių, popierių žadėjau pats parūpinti, o pašto išlaidoms numatėme Ratelyje

padaryti rinkliavą. Seną išklerusį rotatorių (Flachdrucker) Ratelis turėjo nuosavą. Matė su, kaip sakiau, žadėjo parūpinti Ratelio vadovas. Svarbiausius reikalus aptarę, ėjome prie paties laikraštuko. Bendrais bruožais suprojektavome primąjį laikraštėlio numerį. Ratelio vadovas sutiko parašyti trumpą pamoksluką. Įvadinio straipsnio nutarėme prašyti vietos kunigo Jaunimo Vadovo kun. A. Trakio. Vienas Imbshauseno kursuose dalyvavęs žadėjo parašyti apie kursus. Pats pasiemiau parašyti apie mūsų Ratelio veiklą. Tuomi ir baigėme šį mūsų pasitarimą.

Parskubėjau namo ir tą patį vakarą jau pradėjau ieškoti laikraštukui medžiagos. Lovoje būdamas dar ilgai klajojau po svajonių piliis...

Kitą popietį - priėpriet gimnazijoje turėjau pamokas - tuoj nusku bėjau pas kun. A. Trakį. Išdėčiau jam mintį apie laikraštuką ir tuoj paprašiau, kad parašytų pirmajam numeriui įvadinį straipsnį. "Nu, nu, tai laikraštį nori leisti?" prabilo kun. Trakis, "džiugu, kad mūsų jaunimas nori pasireikšti. Ar pajėgsite? Iš kurgausite medžiagos?" teiravosi jis. Nupasakojau, ką numačiau daryti. Jis man taip pat žadėjo medžiagos parūpinti. "Tai kaip jus tą savo laikraštėlį pavadinsite?" - "Jaunasis Evangelikas", atsakiau. "Aš manyčiau "Jaunimo Ratelis" čia geriau tiktų", pagalvojęs tarė kunigas. "Tokios nuomonės buvau ir aš", atsakiau, "bet prieš daugumą, kuri kažkodėl to vardo nenorėjo, turėjau nusileisti. Ir aš manyčiau, kad vardas "Jaunimo Ratelis" čia geriau tiktų", aiškinausi. Nutarėme laikraštėlį pavadinti "Jaunimo Ratelis", prieš ką vėliau ir kiti mūsų Ratelio nariai nesipriešino. Kun. Trakis

pažadėjo parašyti įvadinį straipsnį ir ta pačia proga man tuojau patiekė keletą žinučių iš užsienio.

Grižęs į namus, tuoj pradėjau ruošti pirmąjį "Jaunimo Ratelio" numerį. Baigiau Schwäb. Gmündo Jaunimo Ratelio veiklos aprašymą. Susijieškojau keletą senų "Švyturio" ir "Pagalbos" numerių, kad iš ten paėmus porą domesnių dalykelių "Ivairyenybių" skyriui.

Kita dieną apląskčiau savo bendradarbius, jie savo darbų dar nebuvo baigę. Prieš keletą savaitių skautų būkle buvau matęs keliolika šimtų lapų rotatorinio popieriaus. Susitikęs skautų būklo "šefa" mėginau jo prašyti, kad duotų kelis šimtus lapų. Jis sutiko, ir po pietų jau nešiausi popierių į namus. Vėliau apžiūrėjau rotatorių. Ji atradau labai blogame stovyje. Voliukas buvo senas, nors dar spausdinimui šiaip taip tiko. Tinklelis šonuose buvo įplyšęs. Nebuvo spyruoklių, kurios po kiekvieno nuspaudimo rėmus su tinkleliu pakeltų augštin. Ir prietaiso, kuris laikytų popierių, nebuvo. Rotatorių teko gerokai aptvarkyti.

Kita dieną turimą medžiagą jau pradėjau perrašyti ant matricų. Berašydamas sulaukiau ir Imbshauseno kursų aprašymą, o taip pat ir Ratelio vadovo pamokslėlių. Įvadinį straipsnį ir žinias atspausdinau viso perrašymo gale. Baigęs mašinėlės darbus, kurie man, nemokančiam mašinėle rašyti, užėmė du popiečius, padariau viršelio ir kitas vinjetes bei vienos bažnyčios piešinėlį. Vinjetes ir piešinėlį ant matricų reikėjo pervesti specialiu, mažu, dantuotu rateliu, kuris buvo pritvirtintas prie kotelio. Pirmas "Jaunimo Ratelio" numeris buvo jau kaip ir gatavas, viską reikėjo tik atspausdinti, susegti ir išsiuntinėti. Sekančią dieną nuskubėjau į miestą nusipirkti dažų. Grižęs tuoj ėjau prie darbo. Rotatorium dirbau ne pirmą kartą. Jau 1947 metais bendradarbiau vienam skautų laikraštėliui Würzburge, o vėliau ir pačiame Gmünde teko toje srityje truputi padirbti.

Galų gale, po daug vargo su senu rotatoriumi, laikraštėlis buvo atspausdintas. Tai buvo 1950 metu kovo mėn. 4 diena. Pasiskolinęs iš rastines segimo mašinėlę, atlikau ir segiojimo darbą. Prieš mane gulėjo 60 egzempliorių pirmojo "Jaunimo Ratelio" numerio. Adresų išsiuntinėjimui gavau iš kun. Trakio ir mūsų Ratelio vadovo bei pavieniu Ratelio narių.

Į sekantį Ratelio suėjimą su pakilusiu ūpu atsinešiau keliolika laikraštėlio numerių. Atgijo ir pesimistai. Su smalsumu kiekvienas vartė laikraštėlio puslapius. Nors "Jaunimo Ratelio" pirmasis numeris buvo palyginus dar gana "skystas", bet tai buvo jau pradžia. Grūdas jau buvo į žemę mestas. "Tad ir noriu palinkėti, kad nepailstumėt sėję, nes tuomet ir nedaguosite! O Auksčiausias tobulybės gyvumo Apreiškimas norėtų jūsų pradžia laiminti, kad iš tos sėklos išaugtų mūsų jaunuolių širdyse gyvybė, kuri pri-noktų mūsų lietuviškos visuomenės ir mūsų brangios Bažnyčios labui" buvo kun. A. Trakio palydimi žodžiai "Jaunimo Rateliui". Pasiryžau kiek galėdamas to ir laikytis - pasitarnauti Bažnyčiai.

Išleidęs pirmąjį numerį, po kelių dienų, sulaukęs vieną kitą straipsnelį, pradėjau ruošti antrą laikraštėlio numerį. Paruošiau ir tą. Šis jau buvo geresnis negu pirmasis. Popierių ši kartą jau reikėjo patiems nusipirkti. Šio numerio išėjo 100 egzempliorių. Visas pirmųjų dviejų laikraštėlio numerių išlaidas padengė mūsų Jaunimo Ratelis. Daugiausia pinigų šiems nuėmriams paaukojo Ratelio vadovas E. Vaišvila.

Pradėjau ruošti velykinį "Jaunimo Ratelio" numerį, kuriam susirinko tiek daug medžiagos, kad net galima buvo dvigubą numerį išleisti, ka ir padariau. Darbo kasdien buvo "iki kaklo". Talkininkų neturėjau, nieks man į talką ir nesisiūlė. Kai velykinio

"Jaunimo Ratelio" numerio medžiagą jau buvau perrašęs ant matricų ir padaręs keletą iliustracijų, gavau staigų pranešimą vykti į emigracinę stovyklą. Turėjau būtinai vykti. Paskubomis užbaigiau laikraštėlio paruošimą ant matricų. Kai kas pavyko ne taip kaip norėjau. Laimei turėjau vieną gerą draugą, tiksliau sakant, pažįstamą – jauną vyrą, kuris irgi mokėjo rotatorium apsieiti. Paprašiau jo, kad atspausdintų už mane velykinį numerį. Jis sutiko.

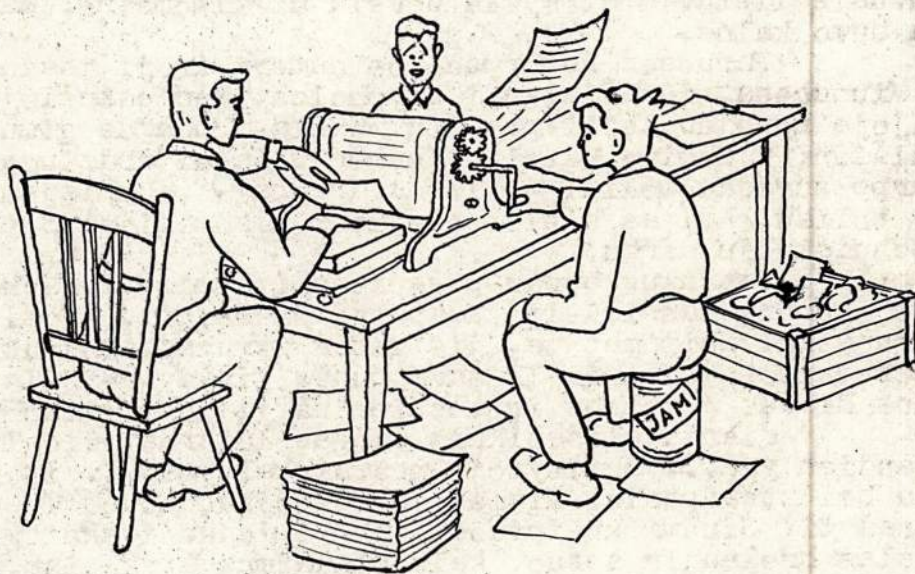

Emigracinėje stovykloje išbuvau visą mėnesį. Grįžęs radau laikrastukus atspausdintus, nors ir ne taip švariai. Didelė laikrastėlių dalis jau buvo išsiuntinėta. Išsiuntinėjimą atliko keli Ratelio nariai. Velykinio numerio buvo atspausdinta 120 egzempliorių.

Tuoju sėdau ruošti sekantį numerį. Ji baigiau trumpai prieš Imshausene ivykusių kursų pradžia, taip, kad vykdamas į kursus galėjau su savim pasiimti keliasdešimt numerių išplatinimui. Čia pirmą kartą susitikau su "Jaunimo Ratelio" skaitytojais. Ju nuomonės apie laikraštėlių buvo teigiamos. Jaunimas tikėjo, kad "Jaunimo Ratelis" dar ilgai išsilaikys, gi senųjų tarpe buvo ir tokių, kurie tik ranka numojo ir gailėstingai šaipėsi, lyg tuomi norėdami pasakyti: Ką čia tas vaiku laikraštukas, nusivils ir užsidarys ...

Vos pradėjau ruošti sekantį "Jaunimo Ratelio" numerį, kai ir vėl buvau pašauktas į emigracinę stovyklą, šį kartą jau su tėvais ir broliais. Laikraštėlio ruošimą perdaviau mūsų Ratelio nariams V. Trakiui ir L. Nenortui. Vienam redakcinį – kitam techniškąjį darbą. Jiems beruošiant laikraštuką, Schwab. Gmündo lietuvių stovyklą išsiskirstė. "Jaunimo Ratelio" redakcija persikėlė į Heilbroną. Būdamas Liudvigsburgo emigracinėje stovykloje ruošiau laikraštėliui iliustracijas ir šiaip smulkius dalykėlius. Negalėdamas sulaukti šeštojo "Jaunimo Ratelio" numerio, nuvažiavau į Heilbroną, kur bendromis jėgomis per tris dienas laikraštėlį ir baigėme.

Ir šį kartą emigracijai nenusisekus, sugrižau į Schwab. Gmündą. Ten apsigyvenome kitose D.P. kareivinėse pas latvius. Paprašiau, kad iš Heilbrono man atsiųstu visas redakcijos bylas bei medžiagą, nes numačiau ir toliau leisti "Jaunimo Ratelį". Viską gavęs ėjau prie darbo. Baigęs viską perrašyti ant matricų, norėjau eiti pirkti popieriaus, bet ... neužteko tam pinigų. Nuėjau pas kun. Trakį ir nupasakojau padėti. Jis pažadėjo tuo reikalu parašyti į Muncheną. Po kelių savaičių kun. Trakis asmeniškai iš Muncheno parvežė 3000 lapų popieriaus. Bet deja, popierius buvo netinkamas, nespecialus. Nieko negalėjau padaryti, reikėjo jį panaudoti. Mūsų

"Flachdruckas" buvo pasilikęs Heilbrone. Teko stovykloje jieškoti kito. Pavyko gauti seną sukamą Raudonojo Kryžiaus rotatorių. Kadais tas rotatorius gal ir buvo geras, bet dabar ... Pusės dalių prie jo jau nebebuvo. Spausdinant reikėjo vis kiekviena lapą atskirai paduoti. Kad neatspausdinus tik pusę puslapio, reikėjo išidėmėti kokioje vietoje rankena kas karta turi sustoti. Vienam žmogui su tokia mašina jokių būdu negalima buvo dirbti. Teko į talką pasiprašyti keletą Gniunde pasilikusių J.R. nariu. Mums padėjo ir Ratelio vadovas.

"J.R." 7-8 nr. spausdinome 4 dienas. Jo išleidome 220 egzemplioriu. Išsiuntinėjau su savo broliais. Tai buvo paskutinis "Jaunimo Ratelio" numeris spausdintas rotatoriumi. Išlaidoms padengti mums niekada neužtekdavo tų pinigų, kuriuos gaudavome iš skaitytojų. Kartais vos tik 5 markes sulaukdavome... Mums daug padėdavo aukos, kurias skirdavo Schw. Gniundo Liet. Ev. parapija, Bažnyčios Taryba ir pavieniai asmenys. Jiems "Jaunimo Ratelis" skiria ypatingą padėką.

Nuo 9-10 nr. "Jaunimo Ratelį" sunku atpažinti. Tarpininkaujant kun. Trakiui, gavau sutikimą ateityje laikraštėlių spausdinti Miuncheno P.L.S. (L.W.F.) spaustuvėje multigrafu. Tai mūsų laikraštėliui buvo didelis dalykas. Ta proga nuoširdžiai "J.R." vardu noriu padėkoti p. A. Puskepalaičiui, Miuncheno P.L.S. spaustuvės vedėjui, už parodytą susidomėjimą mūsų laikraštukui ir už daugiopa parumą.

Iš Miuncheno gavau specialias tam tikslui gumines plokšteles, specialių pieštukų, specialų rašalą ir specialią rasomąją mašinėlę juostelę. Viskas man buvo nauja. Besipraktikuodamas pastebėjau, kad su minėtu rašalu ant tų guminių plokštelių - šablonu dirbasi daug sunkiau, negu su tušu ant paprasto popieriaus. Ant šablonų tas specialusis rašalas greitai plečiasi. Reikia dirbti su gerai apsaugota plunksna, ir tai su pusiau sausa. Masinėlis darbas, tuo tarpu, nė kiek nesiskiria.

Reformacijos numerį ruošiau visą mėnesį, kasdien dirbdamas nuo ryto iki vakaro. Masinėlis darbus atlikti reikėdavo vis eiti į buvusią lietuvių stovyklą beveik už kilometrą. Mano gyvenamoji vieta buvo kalne.

Paruošęs Reformacijos numerį ir jį išsiuntęs spausdinimui į Miuncheną, išvažiavau į Diepholzą. Ten esančioje lietuvių gimnazijoje norėjau tęsti pradėtą mokslą. Būdamas gimnazijoje, paruošiau kalėdinį "Jaunimo Ratelio" numerį. Labai nudžiugau, kaip mokinių tarpe suradau mokinių - klasės draugą - , kuris sutiko "J.R." leisti ir toliau, kai aš būsiu pašauktas į komisiją. Supažindinau jį su techniškuoju darbu.

Netrukus buvau pašauktas į komisiją. Sekanti "Jaunimo Ratelio" numerį jau išleido Kasparas Dikšaitis. Ir šis numeris yra jo paruoštas. Kaip matome, jis gabus vyrukas. Sulauksime dar ne vieną jo redaguotą numerį. Iš savo pusės linkiu jam viso geriausio. Telaimina Dievas jo darbą ir testiprina jį nusivylimo valandose!

Vienintelis tikras vargas laikraštėlio leidime buvo ir dar šiandien yra... skaitytojų neatsiskaitymas... ir neprisiuntimas žinių bei straipsnių. Mielas skaitytojau, kodėl Tu nedirsti ką nors parašyti? Šiuomi kreipiuosi ypač į jaunąjį skaitytoją. Rašyk drąsiai, mielas brolau ir sesuo, kelk klausimus, atskleisk savo mintis, žodžiu, uoliai prisidėk prie laikraštėlio, kuris yra Tavo ir tik Tave atstovauja. Laikraštis redaguojamas tokio pat jaunuolio, kaip ir tu, todėl nėra ko bijoti.

Tuomi ir norėčiau baigti savo pasakojimą.

P.J.

Liudvigsburgas, 1951 metai

MIRÉ KUNIGAS

Frydrikas Megné

Neseniai mus pasiekė žinia iš tėvynės apie kunigo F. Megnés mirtį. Daugumai lietuvių evangelikų, o ypač senesniam kartai, kun. Megné yra gerai žinomas. Ta proga "Jaunimo Ratelis" talpina A. Gintauto straipsnį, kuriame mūsų mielieji skaitytojai bus su ta įžymia asmenybe supažindinti.

Red.

Naumiestyje, Tauragės apskrityje, pereitais metais, spalio mėn. 9 dieną mirė kun. Frydrikas Megné. Kas buvo Megné, kuo jis yra ypatingai atsizymėjęs?

Ne tik senoji karta, gyvenusi prieš Pirmą Pasaulinį karą, gerai Megnę atsimena, bet ir visi tie, kurie domėjosi lietuviskąja evangeliskąja spauda. Jeigu ir ne daugiau, tai nors tiek jau tikrai žino, kad Megné redagavo ir leido "Sweczia" - pirmąjį lietuvių evangelikų liuteronų laikraštį Didžiojoje Lietuvoje. Tai istorinis faktas. Tačiau Megné buvo ne tik redaktorius - leidėjas evangeliskojo laikraščio, jis buvo ir plataus masto evangelizatorius per visą savo amžių. Paziurėkime į šio kilnaus žmogaus gyvenimą iš arčiau.

Gimė Megné 1873 m. gruodžio 24 dieną Prelgavos bajorų kaime (okolicoje), Skuodo parapijoje, pasiturinčių ūkininkų - latvių šeimoje. Tėvai buvo pamaldūs, labai mėgo knygas, ypač Šv. Raštą bei muziką. Tuo persiėmė ir jaunasis Megné. Mokėsi jis Kurše ir jau iš jaunųjų dienų svajoto tapti pasiuntiniu tarp pagonių. Tačiau Dievo keliai buvo kitoki. 1896 m. Tauragės kunigas Matisonas pakvietė jį per Jelgavos konsistoriją, kuriai jaunojo Megnés ruošimasis dirbti Viešpaties vynkalnyje buvo jau žinomas, į Batakių vakuojančią parapiją (tuo laiku ji buvo Tauragės parapijos filija) eiti kantoriaus pareigas, aptarnaujant kartu ir Šilalės bei Žvyrių vakuojančias filialines parapijas. Netrukus - 1899 m. - jis perkeliamas į didesnę parapiją - Naumiestį. Tais pačiais metais veda jis iš buvusios savo parapijos Žvyriuose mergaitę Nataliją Hermanaitę. Dar prieš vedybas Megné savo busimajai žmonai paaiškina, kad pirmoje vietoje jam yra Dievas, paskui parapija (bažnyčia) ir tik vėliau žmona. Naumiestyje jis praleidžia gražiausias savo gyvenimo dienas, išgyvendamas pirmą kartą apie 16 metų be pertraukos toje pačioje vietoje. Čia būdamas sukuria savo šeimą, čia auga vaikai, čia mirusieji vaikai palaidojami ir čia jis skiria bažnyčios tarnybai savo stipriausias gyvenimo jėgas. Dėl to nenuostabu, kad jis vėliau bet kur bebūdamas, vis apie Naumiestį galvoja.

Jaunasis kantorius, atvykęs į Naumiestį, tuoj stveriasi darbo. Visu pirma ryžtasi suorganizuoti bažnytinius chorų. Vokiečių chorą suorganizuoti nesunku, nes vokiečiai miestelyje susispietę, bet lietuviai daugiausia gyvena kaimuose. Surinkti juos repeticijoms paprastuose dienos neimanoma. Tad repetuoja su jais sekmadieniais tuoj po pamaldų. Į chorą kviečia ne tik jaunimą, bet ir vedusius. Jeigu trūksta lietuviskam chorui balsų, papildo vokiečių choro balsais. Giesmes chorams parenka gyvas, gražias; vartojamas evangelizacijai, daugiausiai iš evangeliskųjų draugijų giesmynų. Ir gražūs būdavo chorai, nukeldavo tave dvasioje į kitą gyvenimą, į Kristaus aplinką, į šventųjų draugystę. Chorai giedodavo per didžiąsias šventes, kunigo vizitacijos dienomis, o kai-kada ir šiaip sekmadieniais. Vartojamas bažnytines giesmes jis pakeitė kitaip giedoti, naudodamasis kita "Agenda", negu seniau kitose bažnyčiose - gražiau, jausmingiau. Neužmiršdavo ir konfirmandus išmokyti gražių giesmių. Malonu būdavo...

Su Dievo Žodžiu jis stengėsi prieiti arčiau prie žmogaus širdies. Neužteko jam bažnyčios pamokslų, dažnai vykdavo į kaimus, pas ūkininkus, ir ten Dievo Žodį apsakydavo. Dėl to palaikė tamprus ryšius su surinkimininkais, ypač senojo surinkimo.

Didelis mėgėjas spaudos. Tad ir platinė ją. Vokiėčių kalboje tai buvo lengva, nes daugybė knygų ir periodinės krikščioniskos spaudos ta kalba buvo. Tačiau lietuviškų leidinių trūkdavo. Tiesa, platinėdavo "Pagalbą" iš Priekulės, kun. Dr. Gaigalaičio redaguojama, ir "Nusidavimus apie Evangelijos prasiplatinimą tarp žydų ir pagonių", bet buvo jaučiama, kad to neužtenka, tad nutarė pats leisti lietuviams evangelikams savaitraštį, kuris apimtų ne tik dvasiškus reikalus, bet ir pasaulietiskus. Pavadino jį "Sweczias". Tais buvo sąsiuvininio formato laikraštis iš 8-12 puslapių. Įžanginis straipsnis būdavo koks nors pamokinantis atpasakojimas iš krikščioniškojo gyvenimo arba iš pasiuntinystės veiklos. Toliau eidavo "Sweczio Žinios" - žinios iš politinio bei visuomeninio gyvenimo. Būdavo ir Biblijos skaitytojams savaitinis kalendorėlis, skiriamas jaunimui, paimtas iš pasaulinės organizacijos "Jugendbund für entschiedenes Christentum". Iš pradžių "Sweczia" spausdino Tilžėje, Jagomasto spaustuvėje, bet tai buvo labai nepatogu, nes atspausdintas turėjo eiti per rusų cenzūrą Kaune ar Vilniuje ir dėl to ilgai trukdavo, kol pasiekdavo skaitytojus. Kad sudarius geresnias sąlygas laikraščio platinimui, jis nutarė įsteigti Naumiestyje spaustuvę. Gavęs valdžios leidimą ir nupirkęs nedidelę mašinėlę bei trijų rūšių šriftus, 1911 metais pradėdavo "Sweczia" Naumiestyje spausdinti. "Sweczias"ėjo iki Pirmojo Pasaulinio karo; turėjo apie 600 skaitytojų po visą Lietuvą ir pasiekdavo net Ameriką bei tolimus Rusijos kampų, kur tarnaudavo kariuomenėje lietuviai evangelikai. "Sweczias" buvo spausdinamas gotiškomis raidėmis, nes lotyniskomis ne visi galėjo skaityti. Redaguodavo jis pats vienas. Labai retai kas ir korespondencijų parašydavo. Visa medžiaga imdavo dažniausiai iš periodinės spaudos, kurios gaudavo nemaža. Štai kokios spaudos jis gaudavo:

Lietuviškos: "Viltis", "Lietuvos Žinios", "Lietuvos Ūkininkas", "Šaltinis", "Vienybė", "Rygos Naujienos", "Rygos Garsas", "Pasiuntinys" (reformatų), "Marijavytų Žinios", "Pagalba", "Garnys", "Tilžės Keleivis", "Nauja Lietuviška Ceitunga", "Birutė", "Nusidavimai apie Evangelijos Prasiplatinimą tarp Žydų ir Pagonių";

Latviškos: "Jelgavas Awise", "Evangelisma Gaisma";

rusiškos: "Severo - Zapadny - Telegraf", "Birzevyje Vidomosti", "Utrenniaja Zvezda" (rusų evang. krikščionių);

vokiškos: "St. Petersburger Sonntagsblatt", "Frohe Botschaft", "Auf der Warte", "Nimm und lies", "Wächter u. d. Kreuz", "Izraels Hoffnung".

Rodos, kad kokios tai ir iš Amerikos gaudavo. Visą šita spaudą jis turėdavo perskaityti, išrinkti reikalingus "Swecziai" straipsnius bei žinias ir suredaguoti. Jis pats ir korektūrą taisydavo. Tad dirbdavo dažnai iki vėlybos nakties.. Be to jis juk buvo filialinėje parapijoje kantoriumi, kur reikėdavo kas šventadienį dviem kalbom pamaldas laikyti, krikštinti, laidoti, tikyba dėstyti Naumiesčio, Degučių ir Vainuto mokyklose, konfirmandus ruošti dviem kalbom bei metrikacijų knygas vesti. Virš viso to dar susirinkimus atlaikydavo, per ladotuves ir šiaip Gavėnioje trečiadieniais bažnyčioje pamaldas laikydavo, choras repetuodavo ir visuomenėje veikdavo. O kiek žmonių su visokiais reikalais pas jį užeidavo, o ypač esant prekymečiui. Kiti ateidavo tik laiką praleisti, papolitikuoti. Dar kiti atnešdavo gautą iš tolimo krašto savo sūnaus - dukters laiską paskaityti ar prašydavo parašyti. Su visais rasdavo laiko pakalbėti,

pasizmonėti. Kaikurie ir savo santaupą pasidėdavo pas jį - kad ne-
dingtu.

Rupėdavo jam ir žmonių švietimas. Dar spaudos drąsimo laikais jis surašo memorandumą, nurodydamas, kokia žala evangelikams daroma, neleidžiant jiems tureti spaudos savo gimtojoje kalboje. Tą memoran-
dumą pasiūnčia evang. liuteronių generalsuperintendentui Petersburge, o šis vėl išteikia jį carui.

Lietuvių evangelikų vaikai anais spaudos drąsimo laikais bū-
davo mokomi skaityti namuose atk. konfirmandų pamokose tiesiog iš Šv. Rašto ar katekizmo. Pradžiamokslio vadovėlių nebuvo. Tad Megnė pasi-
ryžo panaikinti šį trūkumą. Jis paruošia ir išleidžia vaikams pradžia-
mokslo vadovėlį "Raktelis" su abiem raidynais - gotišku ir lotynišku. Tai pirmas Didž. Lietuvoje pritaikytas lietuvių evangelikų liuteronų vaikams vadovėlis.

Nesant Naumiestyje jokiai augštesniajai mokyklai, kurioje vai-
kai galėtų pasimokyti, jis išteigia vokiečių kalbos mokyklą. Šia mo-
kyklą lankė ir keli lietuvių bei žydų vaikai. Kurį laiką mokytojavo
čia ir kantorius Evaldas Korys, vėliau buvęs Čikagoje, o dabar, ro-
dos, Kalifornijoje, kunigu. Rusų valdžia nemėgdavo privačių mokyklų,
tađ po kiek laiko ir šią uždarė.

Megnė buvo populiarus ir valdžios įstaigose bei kitatikų tar-
pe. Jį laikė teisingu žmogum, tađ ir gerbė jį bei pasitikėjo juo. Miestelio gyventojai jį buvo išsirinkę storosta (burmistru). Buvo
taip pat jis ir vartotojų bendrovės narys. Nepabūgdavo jis nė galingų
valdininkų. Kur reikėdavo, gindavo bažnyčios reikalus ir nuo jų sau-
valės. Tokiuose miesteliuose visa valdžia turėdavo valstiečių viršinin-
kai (Zemskyje načalniki). Bet Megnė nepabūgsta tokio pono ir jam pasi-
priešina, kai šis kėsina priešais evangelikų bažnyčia gaisrininkų
klubą pastatyti. Jam dar nesmagumu sudaro, aprašydamas "Swetyje" tą
įvykį. Dėl to anas ponas turi pasiaiškinti savo viršininkams.

Megnė padėdavo žmonėms kur galėdavo ir kuo galėdavo. Mokėda-
mas laisvai latviškai, lietuviškai, vokiškai ir rusiškai, padėdavo
žmonėms ir dokumentų vertimų reikaluose. O tokių reikalų pas pasienio
žmones būdavo nemaža. Jo vertimams bei paliudijimais tikėdavo ir kon-
sulatai.

Taip dirbo Megnė evangelizacijos bei visuomeninių darbų ligi
Pirmojo Pasaulinio karo. Sunku šiandien pasakyti, ką šis dvasios mil-
žinas būtų dar nuveikęs, jeigu ne karas. Bet užėjo karas, ir visas
kurybinis gyvenimas pakriko. Pasienyje atsirado fronto padėtis. Kas
tik galėjo bėgo nuo fronto. Ir Megnė savo šeimą išsiūnčia i savo tė-
viškę. Pats lieka prie parapijos. Netrukus įeina vokiečiai i Naumies-
tį. Kaip mokantį kelias kalbas, nusitveria ir prasivaro per mieste-
lį už plaukų. To ir užtenka. Grįžus rusams, tuoj atsiranda žmonių,
labiausiai tikybinio fanatizmo vedamų, ir denuncijuoja (iskundžia) jį.
Rusai areštuoja jį kaipo šnipą, nusivaro etapo keliu ligi Daugavgrīva
(prie Rygos) ir karo lauko teismu nuteisia sušaudyti. Tačiau Dievo
ranka stebuklingai nuo to jį apsaugo ir po kiek laiko sprendimas pa-
keičiamas ištremimu i Sibira. Po 14 mėn. kalinimo jis 1915 m. žiemą
išeina iš kalėjimo Jakutsko srityje, jo žodžiais "...suvargęs, vos
bepastovėdamas, be kapeikos kišeniuje, isikibęs i tvora žvalgiausi,
i katra pusę eiti". Dirba iš pradžių pas ūkininkus, vėliau istaigoje
raštininku, o po revoliucijos - Švedu Raudonajame Kryžiuje, kuris ten
veikė tarp belaisvių ir tremtinių. Turėdamas Viešpaties pašaukimą
dirbti Jo vynkalnyje, nenuleidžia rankų nė Sibire. Mokosi jakutų kal-
bos, platina Naująjį Testamentą tarp jakutų ir skelbia Dievo Žodi
įvairioms tautoms, apvažinėdamas, Maskvos evang. liut. konsistorijos
pavedimu, plačiausias Sibiro apylinkes, net ligi Citos. 1921 m. grįž-
ta i Lietuvą, i savo tėviškę; čia randa ir savo šeimą. Sugrįžęs iš-
pradžių dirba ūkyje. Atitrūkęs nuo darbo, rašo evangelizacijos temo-
mis i spaudą. Tačiau nerimsta, nes ne ūkiui jaučiasi pašauktas.

Nori grįžti prie bažnyčios, bet čia sąlygos yra pakitusios. Bažnyčias aptarnauja pasiuntiniai. Ir Naumiestis turi kunigą. Kurį laiką veikia kun. Kupferio pavestas, pamokslininku Ylaukiuose, Ritinėj Butingėj, net iki Rokiškio ir Zarasų nuvyksta. Dirba ir naminės pasiuntinystės darba kartu su žmona "Emmaus" prieglaudoje, Šarkės dvare. Išvykus kunigui iš Naumiesčio, nuo 1933 ligi 1936 metų jis vėl Naumiestyje kantoriumi. Bet Naumiestis laukia kunigo. Tad prof. Dr. Gaigalaičiui kviečiant, jis 1936 metais persikelia į Laugalius, "Sandoros" prieglaudos vedėju (namų tėvu). Čia dirbdamas redaguoja ir evangeliško turinio laikraštėlių "Vaiku Draugas" bei aptarnauja vakuojančią Gargždų filialinę parapiją. Prijungus Klaipėdos kraštą prie Vokietijos, prieglauda valdžios nusavinama, o jis atleidžiamas iš vedėjo pareigų ir tik paliktas laikinai eiti tas pareigas. Uždaromas ir "Vaiku Draugas". 1944 metų rudenį, artinantis frontui, evakuojamas, bet mūšio metu atskiriamas nuo šeimos ir patenka pas rusus. Nuo 1945 metų pavasarį jau jis vėl Naumiestyje ir vėl dirba evangeliškajai bažnyčiai, aptarnaudamas be Naumiesčio dar dešimt vakuojančių parapijų, išskaitant ir dalį Klaipėdos krašto. Belikus Lietuvoje keliems evangeliškiems kunigams, 1947 metų balandžio mėn. Megnė ordinuojamas Naumiestyje kunigu. Čia jis ir praleidžia paskutines savo gyvenimo dienas.

Savo mirtį jis nujautė ir kitiems sakydavo, kad neilgai gyvesias. Šiaip dar laikėsi. Tik paskutini vakarą prieš mirtį nebegaėjo nusiauti batų, paprašė šeiminkės, kad nuautų. Dieną dar buvo konfirmandus išegnojęs - nuvargo. Ryto meto jau nebesikėlė - rado mirusi. Gydytojas konstatavo širdies ligą bei senatvę. Pašarvotas buvo kunigiškuose rūbuose bažnyčioje; čia ir budėtuves atlaikytos. Laidojant dalyvavo trys kunigai bei keli sakytojai. Giedojo jo paties išmokytas choras.

Paliko tremtyje našlę žmoną, sūnų ir tris dukteris.

Parapijos Taryba nutarė dar šį pavasarį pastatyti paminklą ant jo kapo.

Megnė buvo ekumeninių pažiūrų žmogus. Evangelizacijos darbe bendradarbiaudavo ir su kitomis evangeliškomis bažnyčiomis. Jam svarbu buvo gyvasis tikejimas. Kai Nepriklausomybės laikais mūsų bažnytiniame gyvenime kilo nesantaikos tautinių ir grupinių atžvilgiu ir kai į bažnytinio tvarkymo darbą ėjo žmonės visai ne bažnytiniai nusiteikę, Megnė tai labai pergyveno. Tada jis bedradarbiavo su metodistais, nors buvo aiškus evangelikų liuteronų mokslo sekėjas. Ir pirmiau, dar prieš Pirmąjį Pasaulinį karą, evangelikų liuteronų Bažnyčią vadindavo tik bendru terminu - evangeliškoji Bažnyčia. Dėl to buvo savo laiku išpėtas Čikagos lietuvių evangelikų liuteronų kunigo Razoko. "Swetyje" Megnė buvo pavadinęs Čikagos lietuvių evangelikų parapiją. Kunigas Razokas griežtai užprotestavo ir prašė jo parapiją nevadinti klaidingai, bet "Lietuvių Evangelikų Liuteronų Ziono parapija", o jie esą ne evangelikai, bet evangelikai liuteronai ir nurodė į dogmatinius skirtumus vienu ir kitu. Megnė sekdamas evangelizacijos darbą tarp visų tautų, nežiūrindamas kokios evangeliškos Bažnyčios tas darbas buvo dirbamas. Labai užjausdavo rusų evangeliškus krikščionis, babtistus, "štundistus" ir kit., kurie rusų valdžios bei stačiatikių Bažnyčios buvo žiauriai persekiojami. Apie tai ir "Swetyje" ne kartą yra rašęs. Sekdamas ir marijavytų judėjimą tarp katalikų, jo simpatijos visada būdavo skriaudžiamųjų puseje. Skiepydamas jaunimui pasiuntinystės idėją veikti naminėje, žydu bei pagonių pasiuntinystėse. Tik jo įtakoje rasdavosi jaunikaičiai, kurie platindavo tarp žydu Naująjį Testamentą arba ruošdavosi būti pasiuntinystės darbuotojais. I tautinius klausimus žiūrėjo liberaliai. Nurodydamas į Šveicariją ir Ameriką, kur visos tautybės sutilpdavo ir

VYDŪNAS - MŪSŲ TAUTOS PATRIARCHAS

(83-jų metų sukakčiai paminėti)

EIKIME PER GYVENIMĄ NE KAIP PRAGAISTIES ŠEŠELIAI, BET
KAIP AMŽINYBĖS SIMBOLIAI.

VYDŪNAS

#

Kiekviena žymesnė asmenybė, jos gyvenimas suteikia daug ko pamokančio. Juo labiau - asmenybė, kuri savo visu gyvenimu skelbė Tiesą, Geri, Grožį. Juo labiau - jaunimui, kuris sugeba žavėtis idealais.

Dažnas pagalvoja, prisimines idealus, kad jie per tolimi, per sunkūs įgyvendinti. Atrodo, kad jie skirti tik iš tolo pasigrožėti, bet ne tam, kad juos siekti savu gyvenimu.

O vis dėlto atsiranda pavyzdžių, kurie įrodo, kad nereikia baimintis idealų augštumu, jų nepasiekiamumu. Jei tik valia susijungia su rimtu, nuoširdžiu noru - daug dalykų pasaulyje atsiekiama.

Vydūnas savo visą amžių pašventė savajam idealui. Tikriau: tam, kam jis jautėsi esąs pašauktas. Štai įrodymas, kad žmogaus galia nėra tokia silpna, menkute, kad neįstengtų žengti pasirinktuoju idealo keliu.

Dr. Vilius Storasta-Vydūnas gimė 1868 m. Jonaičiuose, Šilu - tės apskrityje - Mažojoje Lietuvoje. Jo tėvas buvo protestantu misionierius, kuris jaunystėje labai norėjo išvykti į tolimus pagonių kraštus, bet dėl silpnos sveikatos negalėjo tai įvykdyti. Būdamas giliai tikintis žmogus, jis ir savo šeimoje stengėsi užlaikyti ramią religingą nuotaiką. Maža Viliuką jis dažnai pasiimdavo su savimi, kai aplankydavo tolimesnes parapijas. Taip Vilius nuo pat mažens susipažino su savo krašto žmonėmis, gamta. Tokios kelionos sudarydavo mažajam daug džiaugsmo ir buvo jo labai laukiamos, pasiilgstamos. Augo jis kaip ir kiti kaimo vaikai. Anksti jau pradėjo malkas kapoti, laukuose - arti, akėti, o taip pat ir su spragilu jāvus kultū. Būdas jo - staigus, judrus, bet ir jautrus, užjaučiantis kitus. Bežaidžiant pamatęs žolelę ar gėlelę, negalėdavo jos be tikslo nuskinti, išrauti, kaip kad maži vaikai paprastai daro. Vėliau - išaugęs, jis net kiekvieną lapelį popieriaus stengėsi tikslingai sunaudoti. Apie savo vaikystę Vydūnas taip rašo:

"Būdamas mažas vaikas, jaučiausi ypatingai laimingas, kad galėjau kitus pradžiuginti, jiems ką gera padarydamas. Ir stengiausi vis tvirtinti sutikimą ir malonius santykius tarp artimųjų. Tiesiog nusigąsdavau, kad savo staigumu juos kartais pats suardžiau. Taip labai to norėjau, o pasitaikydavo, tarsi kokia slėpinga galia mane norėtų pažeminti. Kitu gerove, ju džiaugsmas ir laimė man vis rodėsi pagrindu viso ir mano gyvenimo nušvietimo. O subrendęs išmniau, kad tai ir tik yra, kas pridėra kilniam žmogui."

/Kalejimas-Laisvejimas/

Tėvelis jau mažiukui primindavo gilesnius, svarbesnius gyvenimo klausimus. O pats Viliukas - būdamas tik 7 metų - galyojo jau apie ypatingus savo gyvenimo uždavinius; manė, kad esąs pašauktas kam tai nepaprasto. Tai vis prisimindamas stengėsi ir būti geresniu,

paklusnesniu; jei ką darė - bandė kuo geriausiai padaryti.

Mėgo mažiukas labai muziką, dainas. Jau anksti tėvelis supažindino jį su fortepijonu, smuiku. Iš savo brolių ir sesučių sudarydavo jis mažą chorą, o pats diriguodavo.

Mėgo taip pat ir knygas. Skaitė Šventąjį Raštą, o ir kitokias knygas. Bet ne vien skaitė, o ir pats bandė kurti. Būdamas aštuonių metų pradėda eiles rašyti. Rašo, tiesa, vokiškai, nors ir motutė beveik visą laiką su vaikais lietuviškai kalbėjo. Tais pačiais metais skaito Šilerio dramas; nuo dvylikų metų - Goethes; kiek vėliau - Šekspyro raštus, graikų tragedijas, komedijas. Svajojęs vaikutis apie kilnumą, jaunuolis stengėsi būti kuo tauresnis, didingesnis. Bet keitėsi aplinkuma, įvairėjo išpuščiai, o ir, laikui bėgant, pradėjo užsimiršti visa-tai. Tik nusistatymas prikopti gyvenimo prasmę, pasitarnauti savo tautai liko visą laiką nepajudomas.

Tėvelio paruoštas, lanko Pilkalnes preparandumą. Būdamas dvidešimt, baigia Ragainės Mokytojų Seminariją. Bet štai sveikatos stotvis pablogėja. Vilius jau nuo pat mažens buvo silpnas: ketvirtuose metuose sirgo vejarauplėm; tryliktuose - pradėda pūliuoti liaukos. O dabar - po miegojimo drėgname, šaltame kambaryje - nusilpsta plaučiai ir pradėda kraujuoti. Užvalgo ka nors netinkamo ir alpsta, negaluoja. Tik kai septyniolikametis nustoja valges mėsos, pradėda taisyti. Kad galėtų savo sveikatą taisyti, šiunčiamas į Vintų kaimelį pradžios mokyklos mokytoju. Atrodo, pašlijusi sveikata - šešerius metus vargo su plaučiais - jau galutinai suardys visas vaikystės svajones ir norus. Bet ne, - pasisekė pergalėti. Nuo to laiko Vydūnas griežtai susitvarko kasdienį gyvenimą: taisosi sau tinkamą valgi; tvarko miegojimą, pasivaikščiojimo laikotarpius; daro kūniškus pratimus. Su stiprėjančia sveikata kartu sugrįžta ir vaikystės mintys ir jis kuo rimčiau susikaupia ties didžiais gyvenimo klausimais.

Pagijęs persikelia Tilžėn. Dėsto vidurinėje mokykloje prancūzų ir anglų kalbas, o vasaros atostogų metu važiuoja studijuoti į įvairius Vokietijos universitetus. Taip praeina aštuoneri metai. Universitetuose studijuoja įvairius dalykus - filosofijos istoriją, tikybą, kultūros, istorijos, meno, gamtos mokslų, teisių filosofiją, sociologiją, sanskrito kalbą ir kt. - viso 13 dalykų. Bet studijuoja ne diplomui, ne dėl išskaičiavimo kokių, o tik dėl pačių tų dalykų įdomumo. Gyvendamas Tilžėje, pamažu išitraukia į kultūrinę ir tautinę veiklą.

Prašomas rašo Tilžės vokiečių laikraščiams, bet kartu ir "Naujajai Lietuviškai Ceitungai". Ruošia paskaitėles. Pradėda rūpintis lietuvių reikalais. Jam dar mažam esant, labai jaudindavo jį lietuvių padėtis Mažojoje Lietuvoje. Lietuviai buvo laikomi antraeiliais žmonėmis. Kraštas buvo germanizuojamas ir buvo vis pageidaujama, kad lietuviai išjungtų į vokiečių tautos gyvenimą. Tiesa, vokiečiai prievartos tais laikais dar nevertėjo, bet manė, kad, laikui bėgant, lietuviai ir taip jau ištirps, asimiliuos, gyvendami vokiečių kultūros įtakoje. Visa-tai matydamas mažasis Viliukas nutarė paskirti savo gyvenimą tam, kad lietuviai galėtų jaustis garbės vertais žmonėmis. Vydūno tautinė veikla yra labai plati.

Apie 40 metų vadovauja jis Lietuvių Giedotojų Draugijai. Ruošia suvažiavimus, vaidinimus. Per metus įvykdavo kartais net iki 100 koncertų - spektaklių. Jis pats diriguoja, režisuoja ir kuria net veikalus, kuriuos vėliau vaidina jo būrelis. Tokiu būdu lietuviška daina, lietuviškas žodis atlieka didelį darbą jam vadovaujant. Kur jis tik pasirodo, ten vis palieka didelį išpušį žmonės. Vydūnas neapsiriboja vien šia veikla. Jis nutaria kreiptis į lietuvius, kur jie tik begyventų - jis pradėda apsireikšti literatūrinėje srityje. Savo raštuose žadina lietuvius tauresniam, žmoniškesniam gyvenimui. Pirmas jo kurinys - "Pasiilgimas Veldėtojo"; parašytas 1898 metais; skirtas

daugiau vaidybos tikslams. Po kelių komedijų, vienos tragedijos seka - 1899 metais jo žymiausias veikalas - "Prabočiu Šešliu" triologija. Vienas kūrinys seka kita. Vydūnas, atrodo, pilnas neišsemiamos energijos, kūrybos aistros. Toks jis ir liko per visą savo amžių.

Pirmojo Didžiojo karo metu dėsto Vydūnas Berlyno universitete lietuvių kalba. Bet pasiekusi žinia apie atsigaunančią, atbundančią Lietuvą, neleisdžia jam taip toli nuo tėvynės gyventi. Jis grįžta Tilžėn ir tęsia savo darbą lietuviškumo srityje. 1920 metais persikelia į Didžiąją Lietuvą. Dėsto Telšių gimnazijoje, veda mokinių chorą, rengia paskaitėles, daro su mokiniais ekskursijas. Jo įtaka mokiniu tarpe pasilieka didelė. Be to, jis važinėja po visą Lietuvą laikydamas paskaitėles. Vėliau apsigyvena vėl Tilžėje. Čia jį užklumpa nacionasocialistų valdžios laikotarpis. Vokiečių tarpe pradeda atsirasti neapykanta jam - dideliame lietuvių veikėjui. Išdaužomi jo buto langai. Ypatingai skaudžiai paliečia jį kelių artimųjų mirtis. Jis jaučiasi visų apleistas, vienišas. Taip gyvendamas kuria toliau. Pasirodo: "Samone", "Paslėptasis Auksas"...

1938 metais pertraukiamas savo darbe: suimamas ir turi du mėnesius kalėjime išbūti iki kol byla buvo išaiškinta. Priežastis - Vydūnas nebuvo pastebėjęs keletą naujai išleistų įstatymų devizų atžvilgiu. Jie kartotinai buvo skelbiami laikraščiuose, bet Vydūnas vokiškų laikraščių neskaitė, nes juose buvo radęs šmeižimų apie savo asmenį. Iš kalėjimo išėjęs svėrė vos 42 kg, bet neužilgo pasitaisė ir vėl sustiprėjo.

Ateina 1934, 40, 41 metai... Rusai okupuoja Lietuvą. Prasideda karas. Tai vis skaudūs smugiai Vydūnui. Iš prigimties būdamas labai jautrus, užjaučiantis kitus, jis buvo tiesiog kankinamas, kai pagalvodavo, kad žmonės yra pavojuje būti sužeistiems, kiek žmonės turi skausmo, širdgėlių pergyventi, kiek žiaurumų įvyksta dabartiniame laike. Kartais pasirodydavo jam, lyg tai jam pačiam tai būtų atsitikę. Vis turėdavo su valia nusikreipti nuo tokių minčių, vaizdų.

1944 metais artėjantis frontas, privertė 76 metų senuką pasitraukti į vakarus. Begimas buvo tikrai nešmingas: 1945 metais vasario mėn. 9 dieną, belipant į garlaivį, netyčia paslydo ir iškrito į jūrą. Laimė, kad pastebėjo jūrininkai. Pasisekė išgelbėti. Sekančiais metais Pomeranijoje pateko į lenkų rankas. Šie, manydami, kad jis vokiečių, apiplėšė jį, tardė, mušė, apspardė ir pametė jį vos pusgyvį prie pastato, kuriame žmonės atlieka savo būtinausius reikalus.

Skandūs pergyvenimai Vydūnui, skelbiančiam artimo ir žmonių meilę, taurėjimą, žmoniškumą. Bet ir tai pergalėta. Neužilgo pasiseka pereiti geležinę uždangą. Nusilpas, apiplyšęs, nedavalgęs, bet lagaminėlyje nešantis naujus savo kūrinius, pasiekė jis Liubeko lietuvių stovyklą.

Tremtyje senukas ilgai nesilsėjo. Nauji darbai, nauji apreiškimai laukia jo. Štai ir vėl visa eilė kūrinių paruošti spausdinti - mui. Mes turime žmoniškėti, taurėti, tuo mes daugiausia pasitarnausime pavergtai tėvynei - jo dabartinės mintys. Kūryba - skelbimas taurių, kilnių minčių; liudijimas tai ką jis jaučia; tautos kultūros kėlimas - yra Vydūno, mūsų Didžiojo Tautos Patriarcho, gyvenimo tikslas.

Alg. Gintautas

#####

Sielos SODELIS

Pavasario saulės pirmieji spinduliai, išvydami iš šalies žiemą, skverbiasi per belapes medžių šakeles, tirpstančio sniego vandenu prisurkton žemėn, pranašaudami džiaugsmo laiką - žydinčios gamtos artėjančią šventę.

Džiaukis žmogau, nes tirps-ta ledų sluogsniai visur gamtoje; srauniuos upelius, ežeruose; - net jurių pakraščiuose palengva pradeda lūžti sidabriniai sūraus kristalo sluogsniai, greit lūš jie ir tavo sieloj... ir jėje užgims pavasaris,

pavasaris linksmas ir gražus, ir tavo sielos sodelyje sprogs pirmieji Gėrio Medžio pumpurėliai, pranašaudami pavasarį. Džiaukis tu, žmogau, sulaukęs atgimimo, kuri tau atneš tie pirmieji pavasario saulės spinduliai.

Tad ruoškie savo sielos sodelį tam pavasario laikui, kad jis sugebėtų priimti visus saulės spindulius, sugerti iš jų gyvybės šilumą ir ją perduoti Gėrio Medžio smulkiausios šaknelėm. Težydi šis amžinybės medis tavo sieloje gražiausiais žiedais, tegu kvepia kvapiausiais kvapais ir, pagaliau, tegu atneša skaniausius ir vertingiausius vaisius ateinanti rudeni.

Tavo siela - didelis, oi didelis sodas, kuriame auga įvairūs medžiai, nešą gerus vaisius, o tarpe jų ir Gėrio Medis, kurio vaisių vertingumas pareina nuo tavo priežiūros. Bet neužmiršk, jog kiekviena daržely yra piktžolių, tokių piktžolių, kurių šaknys giliai įsikverbia sodo purion žemėn ir stengiasi sunaikinti gerųjų medelių šakneles...

Tu esi savo sodo ponas - sodininkas; neužmirškie tad jojo gėrybių prižiūreti, o Dievo saulelė ~~ta~~ savo siltučiais auksiniais spinduliais tau padės globoti savo sodo turtus.

Gamtoje - pavasaris; greit ir tavo sieloje pasireikš pirmieji pavasario - žaliojo jaunikačio simptomai, bet dar ne greit tu jį išvysi visu savo stiprumu ir gaivališkai stebuklinga prigimtimi...

Kaip sodininkas prižiūri savo sodo vertybes - o jam vertybė kiekvienas medelis - taip ir tu prižiūrek ir su ypatingu rūpesčiu globok žiemos apnaikintus medelius; kaip sodininkas iš savo sodo išravi piktžoles, pasėja gėlių ir jame prižiūri bendrą tvarką, paruošdamas jį ateinančio pavasario saulės spindulių voniai, taip ir tu, žmogau, pavasariui artėjant, stenkis išravėti visas piktžoles iš savo sielos sodelio, o ypatingai globok tuos medelius, su žiemos apgadintom šaknelėm, kad jie suvargę ir sumenkę nežūtų, išvydę pirmuosius gyvybės - saulės spindulius, bet klestėtų ir pastotų vėl tokiais stipriais medžiais, kokiais jie buvo seniau, aną pirmą pavasarį, kada tavo sielos sodelis dar buvo jaunas; jame piktžolės neaugo; kada Gėrio Medis dar buvo mažas daigelis, ir pirmieji pavasario saulutės spinduliai pranašavo džiaugsmo, gryo džiaugsmo šventę jaunam tavo sielos sodeliui...

V. Klemas

 Ne mažai turis, bet daug noris - yra neturtingas./Seneca

ATEIK!

Vakarienės valanda, jis siuntė savo tarną pasakyti pakviestiesiems, kad ateitų, nes visa jau paruošta.
Luko 14,17.

I

Nuo to laiko - kai Viešpats nuo kryžiaus šaukė: "Viskas atlikta!" - jau nuo to laiko yra viskas paruošta.

Paruošta yra Tevo Meilė grįžtanti sūnų priimti; paruošti yra žodžiai ir sakramentai mus mūsų gyvenimo begyje sustiprinti; paruoštas dangus mus vieną kartą ten priimti; paruošta yra viskas, kas reikalinga, kad nuodėmininkas išganytu tapti galėtų.

Atleidimas nuodėmei, švarinimas nešvarumams, linksmumas liūdnybei, stiprumas silpnybei - viskas visiems paruošta.

II

Vis sugrįžti maldauja Jis: "Ateik!"

Taip vadina kiekviena diena savo slegiančią kančią ir kiekvienas sekmadienis savo ramybę, kiekvienas saulės spindulys, kuris Tave sveikina, kvėpaviamas, kuris Tave gyvybėje palaiko.

Ateik! Taip šaukia Tave Biblija ir giesmynas; taip gaudžia varpai iš bokštų; taip muša plaktuko smūgiai ant karsto mylimo akmens.

Ateik! Taip vilioja kiekviena valanda, taip primena Tau kiekvienas skausmas.

Ateik! Taip prašo Tavo draugo mylimos akys, ir ašaros mylimųjų širdžių, prisiminimas tėvų ir motinos, kurie gal seniai su malda dėl Tavo ir amžinybę nuėjo.

Ir akmenys pradeda šaukti: konfirmacijos altorius, Šventos Vakarienės stalas, jungtųjų altorius ir krikšto akmuo - kaip seniai tai užmiršta ir palikta! -, jie prašo: "Ateik!"

Nors Tu ir ausis užimti norėtumei, iš visų šalių Tave vistiek vadina; Viešpats taip tankiai Tave kviečia; Jis laukia jau taip seniai...

Tai ateik, broli! Tai ateik, sese!

O jeigu Tu tą prašymą, viliojimą nenorėtumei išgirsti, vieną kartą tik negalėsi Jo žodžiui pasitraukti - kuomet Jis vadins: "Sugrįžk, žmogaus kūdiki!"

Ar dar tuomet bus viskas paruošta, kas dabar kiekvienam paruošta yra?

III

Taip dažnai Tu mane šauki, mylimas Viešpatie! Dabar noriu ateiti! Aš noriu atsidaryti širdyje ir pas savo Tėvą eiti...

E. Balceraitis

Tuo, ka pats gali padaryti, nevargink kitų. /T. Jeffersonas

BIBLIJOS ir Popiežiūšius PRIEŠINGUMAS

Kaip ugnis ir vanduo, tiesa ir melas yra priešingi, taip pat ir Biblija bei popiežius.

Biblija mokina, kad Švento Rašto kiekvienas žodis yra Dievo įkvėptas žodis ir vienintelis išganančios tiesos šaltinis. Ji sako: "Kiekvienas Dievo įkvėptas raštas", 2. Timot. 3,16; "Tavo žodis yra mano kojos žibintas ir šviesa mano kelyje", Psalmė 119,105. Popiežius tačiau stato žmogiškus raštus, kaip antai bažnytinių susirinkimų nutarimus, bažnyčios tėvų raštus vienodu lygiu su Šventu Raštu ir tokiu būdu jį nužemina iki žmogiškų raštų lygio, kuriuose šalia tiesos yra melų bei klaidingumų.

Biblija nori, kad mes ją stropiai ir su tikru išganyto troškimu skaitytumėme. Ji graudena: "Jieškokite rašte", Jono 5, 39. Pavyzdžiu ji stato mums Berėja, apie kurį šitaip sako: "Šitie buvo geresnio būdo, kaip anie Tesalonikoje. Jie priėmė žodį visu uolumu ir kasdien tyrinėjo Raštus, ar tai taip būtų", kaip Povilas ir Silas juos mokina, Apd. 17, 11. Popiežius tam yra prieš. Jis pasauliečiams uždraudžia skaityti Bibliją arba leidžia jiems tik tokią Bibliją skaityti, kuri yra popiežininkų išleista ir su begalinėmis pastabomis bei paaiškinimais papildyta, kurie skaitytojams uždengia tikrąją Biblijos prasmę ir tokiu būdu atplėšia ją nuo žmonių.

Biblija mokina, kad Kristus yra suderinimas už mūsų visas nuodėmes, ne vien už gimtąją nuodėmę, bet ir už tikrąsias nuodėmes. Ji sako: "Jis (Kristus) yra suderinimas už mūsų nuodėmes", 1. Jono 2, 2. "Jo Sūnaus, Jėzaus Kristaus, kraujas apvalo mus nuo kiekvienos nuodėmės", 1. Jono 1, 7. Popiežius tačiau mokina, kad Kristus savo kryžiaus mirtimi tik gimtąją nuodėmę išpirkęs yra. Bet jeigu Kristus žmones ir nuo tikrųjų nuodėmių atpirkęs, tad dar esame savo nuodėmėse.

Biblija mokina, kad žmogus vien tik iš malonės per tikejimą į Jėzų Kristų teisiu ir išganytu gali tapti. Ji sako: "Nes mes esame tos nuomonės, kad žmogus nuteisinamas tikejimu be įstatymo darbų", Rom. 3, 28; "nes iš malonės jus esate išganyti tikejimu; ir tai ne savaimė, nes tai yra Dievo dovana, ne darbais, kad nė vienas nesigirtų", Efez. 2, 8-9. Šią išganantią Evangelijos mokslą popiežius prakeikė Tridento bažnytinio susirinkimo nutarimuose ir mokina, kad žmogus savo paties darbais prieš Dievą teisiu ir išganytu tampa.

Biblija mokina, kad krikščioniškoji Bažnyčia yra visuma tų, kurie tiki į Jėzų Kristų ir kad ji nematoma yra, kadangi nė vienas žmogus negali kito žmogaus širdyje matyti, ar jis tiki. Ji sako: "Dievo karalystė neateina regimai; nesakys: Štai, ji čia, arba: Štai, tenai. Nes Dievo karalystė yra jumyse", Luko 17, 20-21. Popiežius mokina, kad Bažnyčia yra regima įstaiga.

Biblija mokina, kad Kristus yra pamatas, vienintelis pamatas ir kertinis akmuo savo Bažnyčios. Ji sako: "Taigi, jūs jau nebesate svetimi ir atejūnai; jūs esate piliečiai drauge su šventaisiais ir Dievo įnamiai, atstatyti ant apaštalų ir pranašų pamato, pačiam Jėzui Kristui esant vyriausiuoju kertiniu akmeniu", Efez. 2, 19-20: "nes nė vienas negali dėti kito pamato, kaip tik ta, kuris yra padėtas ir kurs yra Jėzus Kristus", 1. Kor. 3, 11. Popiežius tvirtina, jog bažnyčia esanti statyta ant Petro, kuris juk paprastas žmogus buvo ir tris kartus Kristaus išsižadėjo. Ne, ne Petras yra ta uola, ant kurios Kristus savo parapiją, Bažnyčia stato, bet pats Kristus, kurį Petras savo paties ir kitų mokinių vardu išpažino.

Biblija mokina, kad Kristus yra galva, vienintelė ir nematoma galva savos Bažnyčios. Ji sako: "Jis (Kristus) yra Bažnyčios kūno

galva", Kolos. 1,18; "ir įstatė jį galva Bažnyčios ant viso", Efez. 1, 22. Kaip žmogaus galva visą jo kūną valdo, taip valdo Kristus savo Bažnyčią, kuri Jo dvasiškas kūnas yra. Popiežius tvirtina, esąs bažnyčios matoma galva ir kaip toksai turįs galią, ne vien bažnyčią, bet ir šio pasaulio visas karalystes valdyti. Tuo jis nori atsisėsti matomosios bažnyčios soste ir Kristų numesti.

Biblija mokina, kad Kristus davė Petruį raktų pareigą, tai yra galią nuodėmes atleisti ir sulaikyti. Ji bet ir sako, kad Kristus šias pareigas ne vien Petruį, bet ir visiems kitiems savo mokiniams, berods visiems krikščionims, visai krikščioniškai Bažnyčiai ir ypatingai kiekvienai krikščioniškai vietos parapijai yra davęs. Ji sako, kad Kristus Petruį sakęs: "Tau aš duosiu dangaus karalystės raktus; ką tu suriši žemėje, bus surišta ir danguje, ir ką tu atriši žemėje, bus atrišta ir danguje", Mato 16, 19. Bet Biblija taip pat sako, kad Kristus, kaip Jis savo prisikėlimo dienos vakare prie užrakintų durų pasirodė savo mokiniams, jiems visiems sakė: "Imkite Šventąją Dvasią. Kam nuodėmes atleisite, tam jos atleistos, ir kam sulaikysite, jos sulaikytos", Jono 20, 23. Ir apie visą vietos parapiją Kristus sako: "Jei jis (į bažnyčios drausmę paimtas nusidėjėlis) nepaklausytų parapijos, tebūnie jis tau (jūs tau), kaip pagonis ir muitininkas. Iš tikrųjų, sakau jums, ką tik jūs surišite žemėje, bus surišta ir danguje. Nes kur du ar trys susirinkę mano vardu, ten aš esu jų tarpe", Mato 18, 17-18, 20. Bet ką sako popiežius apie šią galią nuodėmes atleisti ir sulaikyti, nežiūrint šių aiškių Švento Rašto vietų? Jis tvirtina akiplėšiškai ir begėdiškai, kad Kristus davęs tą galią tik Petruį vienam. O kadangi popiežius Petro įpėdinis esąs, todėl yra jam, popiežiui, vienam ši galia duota, ir jis duodas ją kunigams. Koks negirdėtas savinimasis! Koks negirdėtas Bažnyčios apiplėšimas!

Biblija sako, kad Kristus įstatė Šventą Vakarienę, kad per asmenišką vartojimą jo tikrojo kūno ir kraujo ~~ir~~ mums būtų užtikrintas nuodėmių atleidimas. Ji sako: "Už jus duota ir pralieta nuodėmių atleidimui." Popiežius tačiau iš tokio didžiai raminancio altoriaus sakramento padarė auką, taip vadinamą mišiu auką, kurioj kunigų Kristų vis iš naujo nekruvinu būdu peraukoja už gyvųjų ir mirusiųjų nuodėmes, ir kad tie, už kuriuos ji atnašaujama, nagauna nuodėmių atleidimo užtikrinimą, bet turi jų nuodėmes panaikinti priešingai Švento Rašto žodžiams: "Nes Jis (Kristus) viena auką padarė pašventinimus tobulus per amžius. O kur nuodėmes yra atleistos, ten jau nebėra aukos už nuodėmę", Žyd. 10, 14; 18.

Biblija mokina, kad mirus tikinčiam krikščioniui, jo siela tuojau į dangų patenka. Ji sako: "Palaiminti mirusieji, kurie miršta Viešpatyje! Jau nuo dabar," nuo to akimirksnio, kada siela nuo kūno skiriasi, Apr. Jono 14, 13. Biblija ir sako, kad Kristus atgailaujantiems piktačiams į jo prašymą "Viešpaty, atsimink mane, kaip įeisi į savo karalystę", davęs tikrą užtvirtinimą: "Iš tikrųjų, sakau tau, šiandien tu būsi su manim rojuje," Luko 23, 43. Tačiau popiežius siunčia visus, kurie numirus turi dar neatgailautų nuodėmių, pirmiau į skaistyklą iki jie ten už savo nuodėmes užtektinai atgailavę ir popiežiaus bei jo kunigų didelius pinigų maišus pripildę bus.

Ir dabar dar viena: Biblija nežino apie joki kitą kardą prieš heretikus, kaip tik dvasios kardą; kaslink to ir apaštalas krikščionis graudena: "Pasiimkite išganymo šalma ir Dvasios kalaviją, kuris yra Dievo Žodis," Efez. 6, 17. Popiežius betgi bara visus atskalūnus, kurie ne su juo kartu laikosi, ir juos kankina bei persekioja - jeigu jis tam galios turi - baisiausiu būdu, ką aiškiausiai rodo inkvizicijos bei visų popiežiškų krikščionių persekiojimo istorija. Todėl ir popiežius, tas didysis Antikristus, Jono apreiškime vadinamas ba-

biloniškaja paleistuve, kuri yra girta nuo šventųjų kraujo. Apr. Jo-
no 17, 6.

Taip, Biblija ir popiežius yra priešingi, kaip ugnis ir van-
duo, tiesa ir melas, išganymas ir pražūtis. Tad laikykimes visad
prie mūsų brangios Biblijos prieš popiežių, kuris ir prieš mūsų kraš-
tą labai piktų minčių turi, ir kasdien melskime iš visos širdies:

Laikyk mus, Dieve, visados
Prie žodžio amžinos tiesos;
Globk savojo Sūnaustarnus,
Sudrausk jo priešus nelemtus.

O, Kristau, Viešpatie visų
Apgink krikščionis nuo bėdų,
Kad už malonę nuoširdžiai
Tave jie girtų amžinai.

Vertė Fr. Šlenteris iš amerikoniško bažny-
tinio laikraščio "Der Lutheraner".

#-#-#-#-#-#-#-#-#-#

PABALTIEČIŲ KRIKŠČIONIŲ STUDENTŲ KONGRESAS PRUNE

Š iame Pabalt. Krikšč. Studentų Kongrese dalyvavo 32 nariai iš
Vakarų Vokietijos ir 1 narys iš Paryžiaus.

Balandžio 30 d. po bendros maldos viceprezidentas
kun. A. Trakis atidarė kongresą. Savo kalboje priminė tėvy-
nėje esančius kankinius, tremtinių studentų atsakingumą jiems, ir
iš to kylančias pareigas Dievui ir tėvynei.

Sąjungos gen. sekretorius kun. J. Urdzė pateikė praeitų me-
tų darbo vaizdą, įterpdamas ir ateityje atliktino darbo bruožus.

Buvo iškelta daugel minčių ir prieita svarbių nutarimų.

Lietuvių Skyrius Vokietijoje dėl emigracijos nebedirba, bet
džiugu, kad lietuviškasis evangeliškas jaunimas savo iniciatyva tęs-
sia darbo barą.

Nutarta užjūrio kraštuose steigti Sąjungos sekretariatus, ku-
rie palaikys ryšius su išsisklaidžiusiais nariais, o ir taip pat su
Sąjungos centru Hangelare. Čia bus tautiniai sekretariatai, kurie
leis - kiekvienas savo kalba - informacini, dvasinio turinio laik-
raštėlių, ir veiks kitu brolių-sesių tarpe, stiprindami jų tautinį
susipratimą.

Balandžio 1 d. kun. A. Trakis - išvykdamas į JAV - atsisvei-
kino su kongreso dalyviais. Atsisveikinimo kalboje pareiškė: "Mels-
tis iš širdies - tai daugiausia ką galima atlikti. Mūsų užduotis yra
- pradėdant nuo jauniausiojo - išlaikyti savyje tautiškumą ir įkvėp-
ti atsitolinusiems bei tolstantiems." Jo paskutiniai žodžiai buvo:
"Mes turime tapti garsiakalbiais, skelbti visam pasauliui teisybę
apie mūsų tėvynę ir ten likusius tautiečius."

Kongresas užsibaigė krikščioniškoje dvasioje, palikdamas gi-
lų įspūdį visiems dalyviams.

V.V.

ŠIS TAS apie PARTIJAS

(I "J.R." Nr.11/12 7 klausimą)

Lietuvos politiniame gyvenime buvo nusistovėjusios šios lietuviškos partijos: socialdemokratai, liaudininkai, krikščionys demokratai su ju atžalomis - ūkininku Sąjunga bei Darbo Federacija, ir galiausiai - tautininkai. Kuri partija geresnė, kuri blogesnė, pasirenka kiekvienas pagal savo pažiūras. Evangelikui tik svarbu, kad partija, kuriai jis priklauso nevaržytų jo - evangeliko - pažiūrų. O jis pats niekad neturi užmiršti, kad gyvenimo rodiklis yra Dievo Žodis, kad jis yra evangeliškojo tikėjimo atstovas. Nagrinėti politinių partijų programas, istorijas, taktiką ir t.t. mes neįstengsime, o ir ne mūsų laikraščio tikslas. Pažymėsiu tik tų partijų esmines žymes ir jų santykius su tikyba.

Socialdemokratai, tai darbo žmonių partija. (Mūsų laikais visos partijos apima darbo žmones; socialdemokratai yra kilę iš fabriku darbininkijos, tad jie ir savinas darbininko ar darbo žmonių terminus). Į tikybos klausimus jie žiūri indiferentiškai, t.y. kaip neį esminį dalyką. Kiekvieno tai esąs privatus reikalas. Tačiau ne visuose kraštuose vienodai sugyvena su tikyba. Protestantiškuose kraštuose sugyvena neblogai, bet katalikiškuose kraštuose turi dažnai konfliktų. Šis reiškinys aiškinamas tuo, kad katalikiškuose kraštuose Bažnyčia pagal savo bekompromisines - Bažnyčios autoritetu pridengtas - pažiūras, siekia turėti įtakos į krašto valdymą. Socialdemokratai žiūri į visus žmones lygiai, taigi ir kunigas jiems ne autoritetas, o ir Bažnyčios pažiūros esančios tik žmogaus laisvės varžymas. Protestantiškosios Bažnyčios neturi savo pasaulėžiūroj nusistovėjusios nekaitomos tvarkos. Jos prisitaiko prie bet kokios krašto tvarkos, kokios tik žmonės nori. Svarbiausia, kad tik pagrindiniai krikščionybės principai yra išlaikyti. Tautybės klausimuose socialdemokratai yra taip pat indiferentai. Ju nariai valstybės ribose gali būti įvairių tautybių žmonės. Bendraudami tarpvalstybiniai, sudaro tarptautinę darbo žmonių bendruomenę. Nuo socialdemokratų yra atskilę komunistai. Rusų komunistai vadinasi bolševikais - daugiau reikalaujančiais, nes siekia socialinės teisybės revoliucijos keliu, o socialdemokratai - menševikais, mažiau reikalaujančiais, nes siekia socialinės teisybės evoliucijos keliu. Ir šie ir anie yra Karl Markso pasekėjai. Lietuvoje senas socialdemokratų veikėjas buvo inž. Steponas Kairys. Pasaulio lietuviuose, ypač Amerikoje bei Kanadoje, socialdemokratai turi nemaža pasekėjų ir savos spaudos.

Liaudininkai, tai grynai lietuviška ir liberalinė partija, apimanti miestelėnus bei vidutinius ūkininkus. Tikybos klausimuose laikosi tolerancijos. Dėl savo liberalinių pažiūrų nemėgiama katalikiškų partijų. Ši partija davė Lietuvai labai daug garsių visuomeninkų ir šiaip inteligentų. Pradžią šiai partijai davė lietuvių tautos himno autorius Dr. Vincas Kudirka. Anais laikais jie vadinosi tiesiog demokratais, o ir dabar pasaulio lietuviuose kai kada jie taip vadinami. Liaudininkas buvo ir Respublikos Prezidentas Dr. Kazys Grinius, miręs pernai Amerikoje. Pasaulio lietuviuose jie turi daug pasekėjų bei spaudos. Amerikoje žymiausias jų laikraštis yra "Naujienos", Cikagoj. Tame laikraštyje užtinkami straipsniai ir iš evangelikų gyvenimo.

Katalikiškojo bloko partijos (Krikščionys demokratai, Ūkininkų Sąjunga ir Darbo Federacija) yra pasiryžusios apimti visus gyventojų sluoksnius (miestelėnus, ūkininkus ir darbininkus). Su kitatikiais laikosi tikybinės tolerancijos, taip kaip panašios partijos kituose katalikiškuose kraštuose. Visam krašto gyvenimui siekia duoti la-

biau katalikiškos išvaizdos. Lietuvoj su evangelikais nebendraudavo. Pasaulio lietuviuose turi daug pasekėjų, spaudos ir inteligentijos. Jų žymus veikėjas yra kun. Krupavičius. Respublikos Prezidentas Aleksandras Stulginskis buvo irgi to bloko žmogus.

Tautininkai, - dešiniausioji lietuviška partija. (Parlamenteose paprastai susėda: atstovauja darbo žmonių klasę - kairėje, turtingesnįji luomą - dešinėje; dėlto ir girdime dažnai sakant: kairieji, dešinieji, centras). Tikybos dalykuose laikosi tolerancijos. Su katalikų tikyba stengiasi sugyventi, bet veikia savistoviai ir nevisada jos nepaklauso. Labai iškelia tautiškumą - nacio nalizma. Visuomenėj stengiasi skiepyti autoritetų garbinimą. Ilgą laiką valdė Lietuvą diktatūros būdu. Šiai partijai priklausė Respublikos Prezidentas Antanas Smetona. Jis buvo tautininkų partijos pavadintas ir Tautos Vadu. Pasaulio lietuviuose turi nemažą inteligentijos ir savos spaudos. Sugriuvus Vakarų Europoj diktatūroms, pašlijo šiek tiek ir tautininkų prestižas pasaulio lietuviuose.

Tremtyje yra dar susispietę lietuviai, kilę iš Mažosios Lietuvos, apie Mažosios Lietuvos Tarybą. Bet VLIK'as, susidedas iš augščiau paminėtų partijų, katalikiškojo bloko balsais Mažosios Lietuvos Tarybos atstovo į savo tarpą neįsileidžia, motyvuodamas tuo, kad Mažosios Lietuvos Taryba jungia žmones teritoriniu pagrindu, kai tuo tarpu visos kitos partijos spiečia apie save žmones pasauležiūrinio pagrindu. Pasaulio lietuviuose girdėtis dažnai balsų, smerkiančių toki VLIK'o nusistatymą.

Lietuvoj lietuviai evangelikai buvo pradėję jungtis i Evangelikų Sąjungą, apimančią kultūrinę evangelikų veiklą. Tačiau dėl pačių veikėjų nesantaikos, sąjunga iširo.

E. Agintas.

#####

Kas padės?

Nvienas "J.R." skaitytoju girdejo apie rašytoją Juozą Krūminą. Jis pradėjo leisti pirmą tremtyje literatūrinį žurnalą "Gintaras". Neseniai Krūminas pradėjo rašyti romano "Šeštasis medis" antrąją dalį, kuri vadinasi "Sidabrinis lietus".

Šiuo metu rašytojas gydo si Edmundthal Tbc sanatorijoje. Jo sveikatos stovis yra labai blogas - reikia paramos. Prieš keletą metų Krūminas turėjo Vokietijoje nemažai draugų, kurie dabar yra išemigravę į užjūrį. Deja, neatsiranda nė vieno buvusio draugo, kuris paremtų į kritišką padėtį patekusį kolegą. Nejaugi artimo

meilės ir žmoniškumo jausmas yra tiek užgesę lietuvių tarpe? Kas padės į sunkią padėtį patekusiam rašytojui?

Rašytoją Juozą Krūminą galima pasiekti šiuo adresu:

(24a) Geesthacht/Elbe
Lungenheilstalt,
Edmundthal
Hanshaus, Zim.2
GERMANY

X-X-X-X-X-X-X-X-X-X-X-X-X-X-X-X-X
X X X X X X X X X X X X X X X X X X
• X • X • X • X • X • X • X • X • X • X • X • X
X X

HANGELARAS

Kur yra Hangelaras, turbūt daugelis jau žino. Tai priepat Vak. Vokietijos sostinės Bonos esantis studentų bendrabutis, kuris priklauso Pabaltiečių Krikščionių Studentų Sąjungai. Bet - reikia tuojuas pridurti - tai nepaprastas bendrabutis. Prieš maždaug du metus toje vietoje tegalima buvo vien griuvėsius užtikti. Praeivis jos dabar neatpažintų: iš lauko pusės - ir langai ir stogas; viduje - jaukūs kambariukai skoningai išdėstyti. Kaip tokia permaina galėjo įvykti?

Daugiausia nusipelnė prie šio dalyko bendrabučio vedėjas - kun. J. Urdzė. Jam ir dėkingi yra visi, kurie tik gali bendrabučiu naudotis. Bet kaip visa-tai įvyko?

Iš pradžių buvo vien mintis, idėja ir - griuvėsiai. Daugiau nieko. Vėliau nutarta išleisti tam tikrą atsišaukimą. Buvo pradėta propaganda; buvo kreipiasi į įvairias organizacijas, į bažnyčias, į tikinčiųjų visuomenę; buvo sudarytas bendrabučio draugų - remėjų burelis. Ir - pasisekė. Atsirado susipratusių žmonių, kurie rėmė šį planą. 1949 m. rugsėjo mėn. 3 d. suvažiavę estų, latvių ir lietuvių studentai pradėjo darbą, statybą, pašalindami griuvėsius iš buvusio angaro ir sulipdydami pirmąsias sienas. 23-čia spalio jau galima buvo atlaikyti pirmąsias pamaldes - les tarp savų sienų. Kambarys augo prie kambario, kol visas antiras augštas virto jaukia, malonia pastoge. Iš viso dabar yra 14 gyvenamųjų kambarių. 25 pabaltiečių studentai - iš jų 3 lietuviai - gali netrukdomai siekti mokslo tremtyje.

Ateityje - šią vasarą - bus įrengta sporto aikštelė, darželis, o svarbiausia - pirmasis augštas. O jei reikalas bus - bus ir toliau statoma. Numatoma su-

teikti galimybę 15-kai lietuvių siekti mokslo: lankyti amatų, prekybos mokyklą, universitetą ar pan.. Bendrabučio praplėtimo galimybės yra neapribotos, jei, žinoma, nepristigs tik remėjų. Tai ir yra opiausias mūsų bendrabučio klausimas. Tačiau bent lig šiol šiuo reikalu nebuvo nusivilta. Lėšas teikia: pabaltiečių pabėgėliai, įv. bažnyčios Vokietijoje, Nordrhein - Westfalen Švietimo Valdyba, Pasaulinė Bažnyčių Taryba, Amerikos liuteronų studentų organizacija, Švedijos bažnyčios, įv. gerbuvio ir socialinės organizacijos ir kt.. Lėšų dydis svyruoja tarp keleta šimtų ir 6000 DM ir daugiau. O šios lėšos reikalingos

Šiomis dienomis iš spaudos išėjo "JAUNIMO RATELIO" leidinys

LIETUVIŲ EVANGELIKŲ LIAUDIES

GIESMĖS

Rinkinyje 33 giesmės 50 puslapiuose

Parinko ir harmonizavo
MUZ. WALTERIS BANAITIS.

Kaligrafinį darbą atliko
POVILAS JASTUKONIS

Ši lietuvių evangelikų liaudies giesmių rinkinį galima gauti "JAUNIMO RATELIO" redakcijoje:

(23) Diepholz, Lager "B",
Flugplatz, Bl. 6, Z. 19 E

Kaina: Vokietijoje 2,00 DM,
užsienyje 1,00 dol.
Užsisakant siūsti ir pinigus

Vien tik viršutiniame augšte idėta virš 40.000 DM kapitalo. Iš tos sumos 30.000 DM gauta Vak. Vokietijoje. Apatiniam augštui įrengti, inžinierių apskaičiavimu, reikės ca 54000 DM. Ir tuomet Vak. Vokietijos vyriausybė sutinka padėti, jei pati Kr. St. Sąjunga sudarys 20% kapitalo.

Tokia Hangelaro praeitis - ateitis. O kas dabar čia vyksta? Kviečiu skaitytojus drauge pagyventi mintimis vieną dieną.

Ryte 7 val. gongas, įkyriai zvambėdamas, išplėšia visus iš skanaus miego. Trupučiuka paguli, kol galutinai pergali save. Tuomet betgi: greit į prausyklą susitvarkyti, pasitaisyti lovą. Štai jau ir ženklas rytinėms pamaldėlėms. Po to - pusryčiai. Kava - sumuštiniai. Greit sumuštinių kalneliai mažėja, nyksta, kol vėl tampa papildomi; nes apetitas čia visų didelis. Nuo 8 valandos prasideda darbas. Persirengi darbo drabužiais, stveri kastuvą ir maišai kalkes su smėliu, arba tepi košę ant sienų, arba keli balkius ant lubų, arba... Darbas sunkus? - O čia juk nieks tavęs nevaro, nieks neprižiūri, čia sąžinės prievarta. Visi juda, kruta, kiek tik įmanydami. Ir nėra ko stebėtis - juk statome ne už pinigą, ne svetimiems... Ir nenuobodu dirbti: štai, tepdamas košę ant sienos, teologijos studentas diskutuoja su savo bendradarbiu apie žmogaus su likimu santykį; štai kitas vėl prisimena ką nors iš praeitų dienų... O laikas bėga, jau ir 11 val. - priešpiečiai, neužilgo - puse trijų - ir pietūs. Valgis paprastas, tvirtas, skanus, gerai paruoštas. Na, o popietų jau kiekvieno asmenišką dalyką, ką jis veiks. Daugumas, žinoma, ilsisi, vakare yra Biblijos

valandėlė, arba paskaitėlė, arba koks nors parodymas, arba nieko nėra.

Taip slenka dienos, o Hangelaras didėja, puošnėja, pasidarydamas vis jaukesnis, meilesnis.

Hangelaras - įrodymas, ką galima tikėjimu atsiekti, kad nei konfesinės, nei politinės, nei tautinės sienos negali mus skirti, jei visus vienija vienas krikščioniškas tikėjimas, iš kurio visi mūsų darbai iškyla...

Hangelarietis.

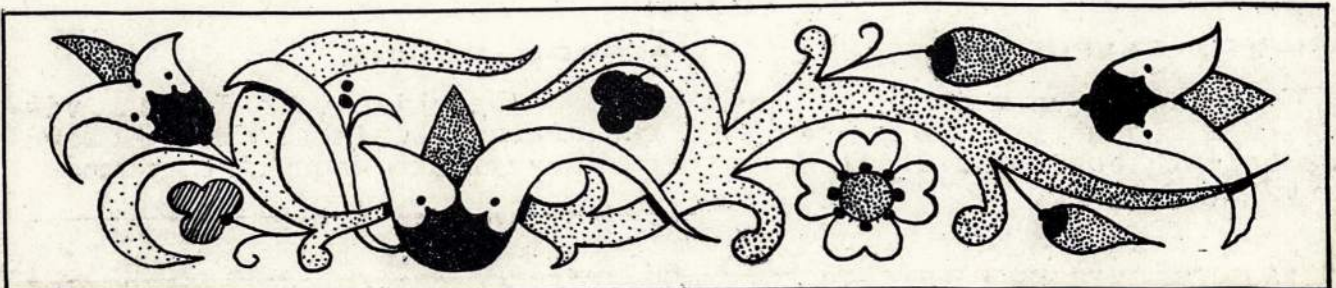
KEISTI ĮSPUDŽIAI IŠ
ANAPUS

geležinės uždangos

Pagarsėjes vokiečiu kunigas D. Niemöller, sugrįžęs iš savo kelionės po rusų zoną, pasakoja, kad dabar ten kas tai nepaprasto įvyksta. "Čia ne mirusi šalis, žiūrint bažnytiniu atžvilgiu, sako jis. Nors ir labai didelė dalis bažnyčių buvo praeitame kare sugriauta, bet jau dabar kažkuriose srityse atstatymas labai greitai vyksta. Viename mažame miestelyje prie Spreewald, per kurį jam teko keliauti, laike vienu metų, auku ir bažnyčios mokesčio dėka, bažnyčia buvo atstatyta.

Dar prieš 4 metus tame miestelyje vos 100 žmonių teatsilankydavo į pamaldas. Šiuo laiku, tačiau, kiekvieną sekmadienį laike dviejų pamaldų bažnyčia aplanko apie 1000 žmonių. Tokių pavyzdžių yra daug.

/Oek. P.D., Genf; Nr. 19-1951 m./

MATEMATIKOS GENIJUS

Plačiai po pasaulį pasklido žinia apie jauna indė Šakundalą Devi, kuri savo greitu ir tikslu sunkių matematikos uždavinių išsprendimu net didžiausius tos srities autoritetus nustebino. Per keletą sekundžių ji ištraukia kvadratinę šaknį, kurios pošaknyje būva net iki 18 skaitmenų. "Aš neskaiciuoju, bet matau uždavinių atsakymus", išsireiškė jaunoji indė apie savo paslaptį.

-0-0-0-0-

MARGOS KVAILYBĖS

Prieš visą eilę savaitių, maždaug Velykų laike, Šveicarijoje, o taip pat ir Stutgarte - Vokietijoje - gyvulių draugai buvo sujudinti nepaprasto įvykio. Didelių krautuvių vitrinose galima buvo matyti raudonų, žalių, mėlynų, violetinių ir kitų spalvų gyvūnų viščiukų! Juk tai gyvulėlių kankinimas, kaip žmonės gali būti tokie beširdžiai, kalbėjo gyvulių draugai manydami, kad viščiukai buvo nudažyti. Po įvairių žygių gyvulių draugai sužinojo, kad viščiukai tokiose spalvose, kokiose jie dabar yra, išsiritę iš kiaušinių.

Vienas danų fermeris prieš nekurį laiką išrado būdą, kaip išperėti ne geltonus viščiukus. Ta spalva jam buvo nusibodusi. Po daug nepasisekimų, jam pavyko pagaminti dažus, kuriuos labai plonos adatėlės pagelba jis įleisdavo į kiaušinius. Skilutę užlipindavo kalkėmis. Tada jis kiaušinius nunešdavo pas vištas normaliam perėjimui. Išsirisdavo įvairių spalvų viščiukai, kuriems paaugus, spalva neišnykdavo. Plunksnos būdavo spalvuotos, gi mėsa - balta ir savo skonio nepakeitusi.

Farmeris savo gaminius išsiuntinėja po visą pasaulį.

-0-0-0-0-

ŽEMĖS DREBĖJIMAS V. VOKIETIJOJE

Š.m. kovo mėn. viduryje įvyko žemės drebėjimas Vakarų Vokietijoje. Sulyg Koelno universiteto geologijos instituto pranešimu tai buvęs didžiausias žemės drebėjimas Vak. Vokietijoje po 1878 m. Tam pačiam institutui vadovaujantis profesorius Dr. Schwarzenbach nurodė, kad drebėjimo centras buvęs šiaurinėje Eifelio kalnų dalyje.

-0-0-0-0-

PASTEBĖJO DIDELĘ ŽVAIGŽDĘ

Kembridže (Massachusetts, JAV) Harovardo kolidžo observatorijos direktorius Harlow Shapley pastebėjo didelę naują žvaigždę. Ji esanti 2000 kartu didesnė už mūsų saulę.

-0-0-0-0-

ORIENTO EKSPRESAS

Š.m. kovo mėn. 17 d. pradėjo vėl kursuoti po 10 m. pertraukos oriento ekspresas iš Atėnų į Paryžių.

ATRADO RŪMUS

Netoli miesto Jericho vienas arabas ūkininkas atrado savo pamidorų lauke senoviškus rūmus.

IŠ IVAIRIŲ RATELIŲ

NEUŠTADTAS

Neustadto Jaunimo Ratelis kiekvieną savaitę turi Biblijos vartančią, kuri ivyksta YMCA'os patalpose. Jaunimas skaitlingai dalyvauja. Bet ne vien jaunimas, ir vyresnieji neužmiršta Ratelio veiklos. Neustadto ev. parapijos pirm. p. J. Jurkaitis ir p. J. Pareigis mūsų Rateliui yra didelė parama. Retkarčiais pas mus atsilanko ir kun. Jurkaitis.

P. mok. Jurkaitis sutiko paruošti konfirmacijai keletą jaunuolių. P. Jurkaitienė pasiūlė savo gyvenamąjį kambarį konfirmandams mokyti. Taip pat ir p. Pareigienė leido savo bute daryti choro repeticijas. Neustadto Jaunimo Ratelis širdingai už tokių mūsų jaunimo reikalų supratimą dėkoja.

Velykos Neustadte nepraėjo be pėdsakų. Pamaldų metu, kaip ir visuomet, dalyvo ir mūsų dūdų orkestras. Tik "Eyliajame Penktadienyje" orkestras nedalyvavo. Tokie jau mūsų protėvių papročiai. Šiais metais neužmiršo mūsų sekmadienio mokyklos Velyku Zuikutis. Jis atnešė saldinių, o ir velykaičių vaikūčiams, kurių buvo su dideliu džiaugsmu sutiktas.

Lietuviškas jaunimas Neustadte, p. mok. Jurkaičio ir p. Pareigio vadovaujamas, susirenka keletis kartus į savaitę pasimokyti lietuviškų liaudies dainų. Yra dar ir grupė, kuri mokosi tautinių šokių. Tokiu būdu - nors ir esame išsklaidyti vokiečių tarpe, stengiamės neužmiršti savo krašto, jo papročių ir bandome nors tuo pasipriešinti grėsiančiam nutautėjimo pavojui.

Balandžio 8-15 d. pas mus buvo jaunimo Savaitė. Mūsų orkestras, susidėjęs su vokiečių orkestru, grojo miesto bažnyčioje. Šioje savaitėje pasirodėme ir sporte,

o taip pat ir kultūriniai pasireiškėme. Mūsų tautinė grupė, atsiradus progai, pagražino, pavairino keliose vietose savaitės programą savo tautiniais šokiais ir liaudies dainomis. Vokiečiai šiuo buvo labai susidomėję ir liko labai dėkingi šiai mūsų grupei.

Neustadto Jaunimo Ratelis.

-o-o-o-o-

LIUBEKAS

Š.m. balandžio 22 d. aplankiau Liubeko stovyklą. Ten gyvena tarp ivairių tautybių žmonių dar nemaža saujelė ir lietuvių. Daugumoje jie evangelikai. Ju yra apie pusantro šimto. Lietuviškos mokyklos toje vietoje jau seniai nėra. Kad ir vokiškoje mokykloje vaikai mokosi, pradžioje buvo keletą pamokų ir lietuvių kalba. Deja, neseniai lietuvių mokytoja išvyko, ir vaikai gimtosios kalbos nebesimoko. Vienintelė mokykla, kur vaikai mokosi lietuviškai, yra Sekmadienio Mokykla. Ji veikia čia jau ilgesnį laiką. Kai vienas mokytojas išemigruoja arba nebegali tikybos dėstyti, atsiranda naujas, kuris tęsia tą kilnų darbą. Šiuo metu Sekm. Mokykloje bus apie 30 vaikučių.

Jaunimo Ratelis, deja, čia gal metai, kai nebeveikia, išemigravus visiems aktyviesiems nariams.

Papasakosiu kodėl buvau Liubeke aną sekmadienį. Mat sužinojau, kad bus konfirmacija ir, visai paprastai, pasiryžau važiuoti Liubekan. Ta diena, galima sakyti, buvo man, kaip ir visiems kitiems konfirmandams "didelė" diena, nes juos teko man dalinai paruošti. Tad aš spaudžiau vis ryšk-

ti, kad vaikai viską gerai mokėtų. Ištikro man nebuvo ko jaudintis, nes ponas Preikšaitis, kuris vaikus anksčiau mokė, buvo juos gerai paruošęs, ir kunigas nepasitenkinimo vaikų mokslu nepareiškė.

Šeštadienio vakare atvykęs kun. Dilys patikrino vaikų žinias ir galutinai paruošė juos konfirmacijai. Sekmadienį 9.30 val. prasidėjo iškilmingos pamaldos. Gaudžiant vargonams, konfirmandai - kunigo vedami - išėmė į bažnyčia. Varpai, deja, neskambėjo, nes kukli stovyklos bažnyčia ju neturėjo. Konfirmandai buvo nemažai susijaudinę, ir, manau, kiekvieno širdelė smarkiai plakė. Prieš konfirmaciją vaikai vieni be vargonų giedojo giesmę "Jėzau būk pats Tu mūsų Vadovu..." , kuri maloniai ir drąsiai skambėjo visoje bažnyčioje. Prieš komuniją mūs penketukas vėl giedojo: "Čion gul pulkelis kūdikių ant kelių dulakėse..."

Po pamaldų konfirmandai kartu su kunigu buvo fotografuojami prieš bažnyčia gražioje pavasario saulutėje. Po to vaikai su tėveliais nuėjo namo.

Ši diena man paliko gražų prisiminimą, todėl apie ją malonu ir kitiems papasakoti.

M. T.

-o-o-o-o-

VĖNENAS

Sekminių pirmą dieną Vėneno stovykloje buvo konfirmacija. Jau iš ryto pradėjo riktis į bažnytėlę žmonės iš stovyklos, apylinkės ir Oldenburgo miesto. Graži Vėneno bažnytėlė, kuria mes mylime, buvo pilna ne tik sėdinciu, bet ir stovinciu žmonių. Dalis netilpo ir turėjo prie durų stovėti. Bažnyčia buvo konfirmandų gėlėmis ir vainikais gražiai išpuošta.

Konfirmacija prasidėjo giesme: "Jėzau būk pats Tu, mūsų Vadovu." Sekanti giesmė buvo: "Šventoji Dvasia, eikš pas mus." Konfirmandų būrelį sudarė 8 mergaitės ir 4 berniukai. Konfirmavo Senj. kun. Kėleris. Vargonavo ponias T. Kėlerienė. "Evangelisches Hilfswerk"

apdovanojo konfirmandus šokoladu ir kitokiomis gerybėmis. Stovyklos komendantas Breuer pasveikino atskirai kiekvieną konfirmandą.

M. Ataitė

-o-o-o-o-

KARO ŽYGIS PRIEŠ KRIKŠČIONYBĘ

Sovietiškoji politinių mokslų tyrinėjimų draugija neseniai paskelbė naują karo žygį prieš krikščioniją. Šita draugija apima 1942 m. oficialiai uždarytos, vakarų sąjungininkams pataikaujant, bedievių draugijos veiklą; ji yra pasiryžusi veikti su dideliu propagandiniu užsimojimu. Visose sovietiskose respublikose bus rodomos antireliginės filmos ir išdalinama 29 mil. proklamacijų lapelių. Tos draugijos pirmininkas pareiškė, kad kova prieš Evangelijas ir krikščioniškas legendas turi būti be atodairos su visomis komunizmo turimomis priemonėmis vedama.

/Die Neue Furche, 1950-#27/

-š-š-š-

S K E L B I M A S !

"JAUNIMO RATELIO" redakcija jieško atstovų sekančiuose kraštuose:

KANADOJE
ANGLIJOJE ir
AUSTRALIJOJE.

Suinteresuotieji šiuo klausimu yra maloniai prašomi kiek galint skubiau apie tai pranešti "J.R." redakcijai. Red.

Klausimai IR ATSAKYMAI

Ne į visus praeitame "J.R." numeryje iškeltus klausimus galime ši kartą atsakyti. Ši kartą atsakysime tik į 9 ir 13 klausimą; atsakymus prisiuntė kun. A. Trakis. Sekančiame numeryje pasistengsime jei ne į visus, tai bent į dalį likusiųjų klausimų atsakyti. Pakartotinai kviečiame v i s u s prisidėti prie klausimų atsakymo.

Štai atsakymai:

9. Kas yra ekumeninis judėjimas?

Mes gyvename laikus, kuriuose ieškoma beveik visuose judėjimuose visą žmoniją apimančių vienijančių ryšių. Politiniame gyvenime dabar ryškiausiai pasireiškia Suvienuotų Tautų Organizacija - UNO.

Jei jau pasauliečių reikia - luose pasireiškia vienybės troškimas, tai tuo daugiau turėtų pasireikšti krikščionių gyvenime, kur visi turi tik tą vieną Dievą, vieną Jėzų Kristų. Dažnai ir būdavo ypač mums protestantams užmetinėjama, kad mes esame labai susiskaldę į įvairias Bažnyčias, net Sektas, kurios net tarp savęs ginčijasi: viena už kitą laikydami save geresniais. Tas ypač eiliniam žmogui sudarydavo labai blogą išpuolį, jį net nuo krikščionybės atbaidydavo. Kaip jautriausias žmonijos dalis yra jaunimas. Tai tas ir pirmiausiai susirūpino tuo. Jau prieš 100 metų susirinko įvairių konfesijų, tautų jaunimas Paryžiuje ir prėmė aną vadinamą Paryžiaus formulę - kas išpažįsta savo

gyvenime Jėzų Kristų savo Viešpačiu ir Išganytoju, gali priklausyti prie tomet įsteigtos tarpkonfesinio, tarptautinio krikščioniško jaunimo judėjimo. Šiandien šioji organizacija žinoma mums YMCA/YWCA vardu, t.y. - jaunujų vyrų ir mergaičių krikščionių bendruomenė. Tai pradžia ekumeninio judėjimo.

Ypač Pirmojo Didž. Karo metu susirūpino tuo reikalu įvairių Bažnyčių vadovybės. Po šito karo sušaukė Švedijos arkivyskupas N. Sederblomas įvairių Bažnyčių konferenciją bendram pasitarimui ir darbui. Jau 1937 metais buvo sušaukta Oxforde, Anglijoje, viso pasaulio Bažnyčių atstovu konferencija, kurioje dalyvavo visų tautų Ev. Liuteronų, Ev. Reformatų, Anglikonų, Metodistų, Bąptistų, Išganyto Armijos, Ortodoksų (rusų, Romunijos, Jugoslavijos, Bulgarijos, Graikijos...)... net Abisinijos Koptų Bažnyčių atstovai. Rymų katalikų Bažnyčios atstovas tedalyvavo kaip stebėtoju. (Iš Lietuvos dalyvavo Prof. D. dr. Gagalaitis, Ev. Liut. Baž., Generalinis Superintendentas Prof. P. Jakubėnas, Ev. Refr. Baž., o lietuvių ev. jaunimo atstovu teko man būti.) Tai buvo išpuodingiausias pergyvenimas visiems dalyviams. Visus jungė Sekminių kalba - Kristus! Dalyvavo visi vienos pamaldose Sv. Povilo Katedroje, Londone. Nors daug kas vieną Bažnyčią nuo kitos skiria, bet visi buvo vieningi Viešpaties maldoje, kurią kiekvienas savo kalboje, o nuo altoriaus graikų kalba meldėsi. Viešpats iš klausė maldas: tame margumyne išgyveno vienybė

1948 m. Amsterdame susirinko jau visų Bažnyčių iš visų tautų (iš lietuvių - kun. Dilys) rinkti atstovai. Šie išrinko Ekumeninę Tarybą - Pasaulio Bažnyčių Tarybą (World Council of Churches - Weltkirchenrat), kurios būstinė yra Ženevoje.

Pastaba: Tik gaila, kad Rymų katalikų Bažnyčia prie šito judėjimo neprisidėjo. Ji laukianti, kol

visos Bažnyčios į jos Bažnyčia "sugrišiančios". Bet to ji vargu sulauks.

Taigi, iš tos trumpos apžvalgos paaiškėjo, kas yra ekumeninis judėjimas. Pats žodis "ekumenė" yra paimtas iš graikų kalbos ir reiškia visuotinas: visas Bažnyčias, visas tautas, tuo kartu visą pasaulį apimantis judėjimas, kuris Jėzų Kristų turi savo Viešpačiu ir Išganytoju. Tik reikia pabrėžti, kad šitas judėjimas nenori esamas Bažnyčias čia žemėje panaikinti ir padaryti koki mišinį iš visų Bažnyčių vieną Bažnyčia, bet padėti, kad visos Bažnyčios, išskeldamos ne tai kas jas skiria, bet kas jungia su Šv. Dvasios padėjimu savo žodžiais ir darbais artėtų prie Kristaus Sekminėmis įsteigto surinkimo-eklezijos-bažnyčios.

Kun. A. Trakis

13. Ar galime mes įsijungti ir į kitos tautybės tos pačios Bažnyčios bažnytinę veiklą?

Kaip jau kartą skelbta ir torontiškiai turės savo lietuvių ev. kuniga. Tada gal tas klausimas nekiltų jiems. Bet nevisur taip bus. Kai kur tik karts nuo karto liet. ev. kunigas apsilankys arba apsilanko, bet ir tas vien nepakanka. Kas kalbą supranta, tas lanko ir kitų tautybių tos pačios Bažnyčios parengimus ir reikalaujama mokesčių moka. Bet lietuvis evangelikas neturi pamiršti, kad jis pirmoje eilėje priklauso prie savo tėviskės Bažnyčios, kur jis ir bebūtų, ar Sibire ar Amerikoje. Tai kur tik sąlygos leidžia, turi ir be kunigo steigti sekmadienio mokyklas, jaunimo ratelius ir šiaip mūsų tėviskės Bažnyčia remančius susirinkimus - organizacijas.

Kun. A. Trakis

- - - -

Vos spėjome išsiųsti praeitą "J.R." numerį spausdinimui, kai mus pasiekė kun. Dilio prisiųsti atsakymai į pirmuosius 8 klausimus. Kun. Dilys, ligos sutrugdytas,

juos mums laiku prisiųsti negalėjo. Čia spausdiname tik 4, 6 ir 8 klausimo atsakymus. Kitais klausimais pasisakyta maždaug taip, kaip ir kitų kunigų praeitame "J. R." numeryje.

4. Ar žmonija savo kultūra žengia pirmyn?

Nelengva į tai atsakyti. Reikia visada prisiminti, kad tarp "kultūros" ir "civilizacijos" yra skirtumas. Civilizacija smarkiai žengia pirmyn. Kultūra, gi, yra dvasinių apreiškimų aritmetinis vidurkis. Iš šio taško žiūrėję, kultūra nežengia pirmyn. Tai yra todėl, kad kyla civilizacija, ir kad žmonės neturi laiko pagalvoti apie save ir tuo būdu dvasiniai augti. Dabartinėse sąlygose kultūra nežengia pirmyn.

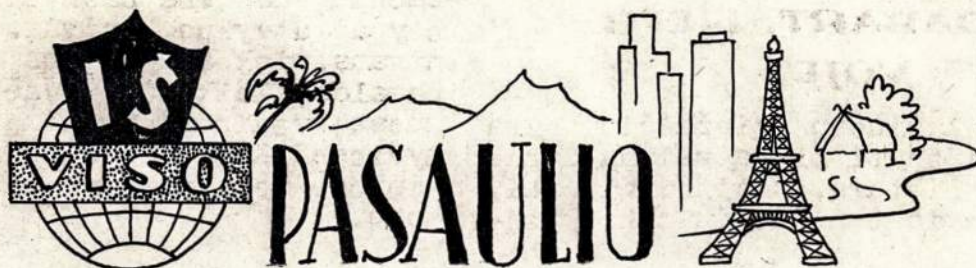
6. Kuo skiriasi ev. liuteronų Bažnyčia nuo ev. reformatų Bažnyčios?

Liuteronai ir reformatai turi daugiau punktų, kurie juos jungia, o ne kurie juos skiria. Pav. kunigai gali atlaikyti pamaldas kiekvienoje bažnyčioje. Jei jau kalbame apie tai, kuometos Bažnyčios skiriasi, tai reikia paminėti Šv. Komunijos Sakramentą. Čia liuteronai stovi tarp reformatų ir katalikų. Liuteronai pripažįsta, kad duonoje ir vyne yra J. Kr. kūnas ir kraujas (tai yra); reformatai pripažįsta, kad duona ir vynas pasilieka duona ir vynu, bet tikintysis kartu su duona ir vynu Šv. Komunijoje prima dangišką J. Kr. kūną ir dangišką (dvasiškąjį) kraują.

Yra skirtumas ir pamaldų tvarkoje. Liuteronai bažnyčioje paliko paveikslus ir kryžių su krucifiksu. Pas reformatus paveikslų nėra, o kryžius be krucifikso.

Dabar, XX amžiuje, galime apie skirtumus žinoti, bet jie, mano nuomone, turi tik istorinės reikšmės.

(Toliau 74 puslapyje)

ŽENEVA

Pasaulio Liuteronų Sąjungos Vykdomasis komitetas Ženevoje pradėjo P.L.S. žurnalą, anglų ir vokiečių kalbomis. Pirmasis numeris jau pasirodė Rundschau Verlag, Zürich 26, Postfach. Šiame leidinyje patalpintas P.L.S. tautinių komitetų sąrašas, kurių tarpe minima ir Lietuvos Ev.Liut. Bažnyčia su vadovybės antrašu: Senj. kun. A. Kėleris, (23) Post Ofen, ūb. Oldenburg, Lithuania - nian Camp, Germany.

Šalia žymiausių pasaulio liuteronų veikėjų (Švedijos vysk. Andres Nygren, Amerikos S. C. Michelfelder, Franklin Clark Fry, Norvegijos vysk. Ervind Bergrav, Vokietijos vyskupas H. Meiser, vysk. H. Lilje) straipsniu užima nemažai vietos ir parengiamieji darbai pasaulio liuteronų konferencijai 1952 m. Hanoveryje, į kurią, kaip jau kartą buvo skelbta, ir liet. ev. liut. Bažnyčios atstovas pakviestas.

§ § §

VOKIETIJA *

Pagal statistiką Vakarų Vokietijoje yra mokinių: Pradžios mokyklose - evangelikų 52,5 %, katalikų 46 %; augstesnėse mokyklose - evangelikų 55,4 %, katalikų 42 %.

§ § §

NEUŠTADTAS - SALE

Bad Neustadte prie Saalės neseniai buvo susirinkę evangelikų ir katalikų jaunimo vadovai bendram

darbui. Pirmasis pasikalbėjimo vakaras baigėsi bendromis pamaldėmis ir bendra malda.

§ § §

BERLYNAS

Vyskupas Dibelius Berlyne per pamokslą pranešė apie bažnytinių gyvenimų vokiečių mokslininkų, išvežtų tuoj po kapituliacijos su savo šeimomis į Sovietų Sąjungą, dirbti ten toliau mokslinius darbus. Ju gyvenamoji yra nežinoma. Neturėdami jokio kunigo, kuris rupintųsi jų dvasiniais reikalais, jie patys atlaiko pamaldas savitarpį, o taip pat ir naujagimius patys krikštija. Krikšto metrika surašoma to asmens, kuris krikštijo, pasirašant dar dviem liudininkams.

/Die Neue Furche #3-51/

§ § §

VELBERTAS, V.

Reino krašte antrasis Ev. Bažnyčios sinodas Velbertėje nutarė prileisti be jokių suvaržymų prie Šv. Vakarinės savo parapijose ir kitų Vokietijoje pripažintų evangelikų tikybų narius. Tatai padaryta dėl, kad išvengus Šv. Vakarinės klausimuose nebroliškos laikysenos, kuri prie suirimo ligšiolinio bažnytinio bendravimo veda.

§ § §

IŠ BAŽNUTINIO GYVENIMO DABART. LIETUVOJE

Dėl žinomų priežasčių yra sunku susidaryti tikrą vaizdą apie dabartinę Lietuvą. Nežiūrint į tai, mes turime iš ten šiokių tokių žinių.

Iki pereinamųjų metų vadovaujęs kunigas buvo Leijeris. 1947 m. jis beveik visas parapijas apkeliavo. Tais metais visur buvo su didžiomis išskilmėmis minima pirmosios lietuviškosios knygos 400 metų jubiliejus. Visose išskilmėse dalyvavo ir kun. Leijeris. Jis jau buvo ir nepriklausomybės laikais žinomas kaip geras pamokslininkas ir kaip karštai mylintis savo kraštą bei Bažnyčią. Kaip toks jis, žinoma, komunistams ne patiko ir 1950 jis buvo ištremtas į Sibirą.

Jo vietą užėmė kun. Jonas Kalvanas iš Tauragės. Jį labai mylijo parapijiečiai. Kun. Kalvanas yra jau sukūręs šeimą ir turi tris vaikus. Jis rūpinasi Pagėgių ir Tauragės srityse darėten tebeesančiais evangelikais. Be to, jis aptarnauja ir Kauno miestą.

Šalia kun. Kalvano darbuojasi jau iš nepriklausomybės laikų žinomas sakytojas Anas Baltris. Jis gyvena Kretingoje. 1940 m. Tauragėje jis buvo ordinuotas kunigu - diakonu. Šiuo metu jis aptarnauja Kretingos ir Klaipėdos apskritis.

Jurbarke veikęs kun. Gavėnia yra ištremtas į Sibirą. Jo vietoje dirba kun. Preikšaitis. Biržuose esąs reformatų kun. J. Jesinskis. Žinomas mūsų giesmininkas kun A. Šernas esąs ištremtas į Sibirą ir jau nebeesąs gyvųjų tarpe.

Lietuvoje kunigo darbas yra surištas su gyvybe. Kiekvienu metu gali būti ir likusieji pašalinti. Tačiau, nežiūrint į tai, jie dirba su didžiausiu pasišventimu, apkeliaudami beveik visą Lietuvą.

Jiems į pagelbą ateina Dievo Žodžio sakytojai, kurie vaikus pamokina, pamaldėles atlaiko ir krikšto bei laidojimo apeigas atlieka, o kunigai confirmuoja vaikus, dalija Šv. Vakarienę ir atlieka sutuokimus.

Pamaldose dalyvauja tiek žmonių, kad vos bažnyčia talpina, o ypač atvykus kunigui. Tiek kunigams, tiek sakytojams draudžiamas pamaldas laikyti privačiuose namuose, vadinasi, galima tik bažnyčiose. Kur bažnyčios yra sunaikintos, ten susidaro didelių sunkumų.

§ § §

~~~~~

Šių metų birželio mėn. 1 diena išvyksta į JAV krikščioniškos minties mėnraščio "Mūsų Pasaulis" redaktorius ir leidėjas p.M. Zablockas.

"Jaunimo Ratelis" nuoširdžiai p. M. Zablockui linki laimingai pasiekti Amerikos krantus ir Čikagą, kur ir toliau galėtų tęsti kilnų spaudos darbą, tarnaujantį mūsų evangelikajai Bažnyčiai ir visuomenei.

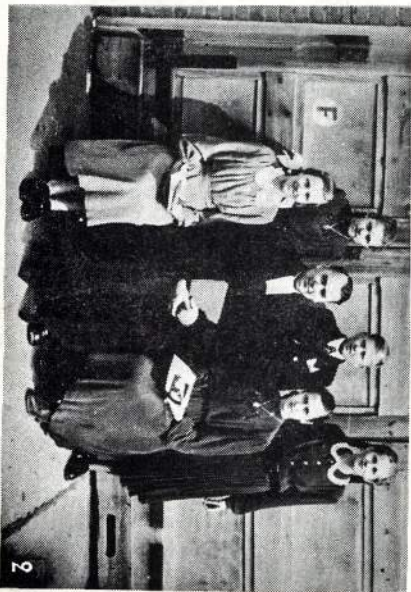
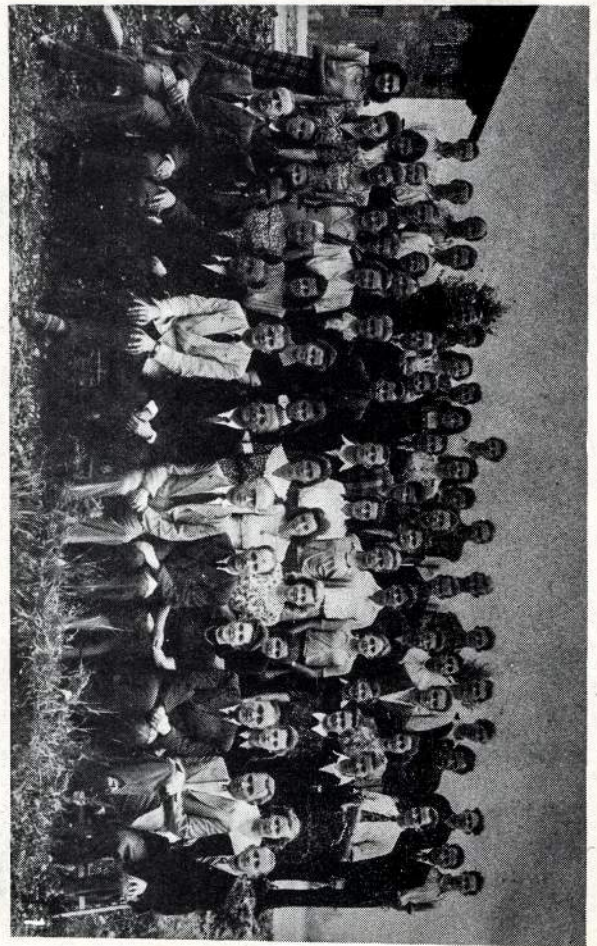
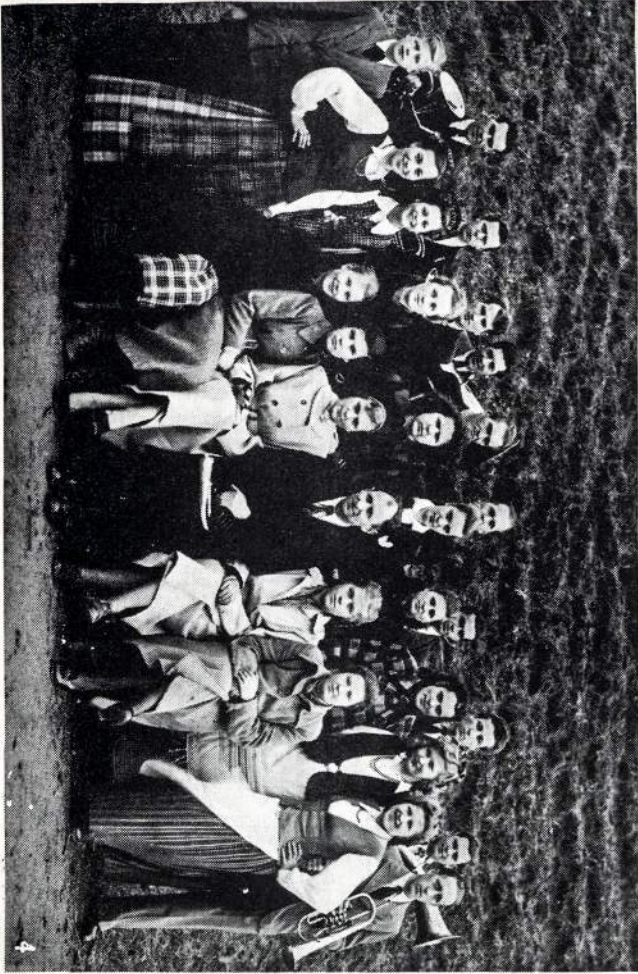
~~~~~

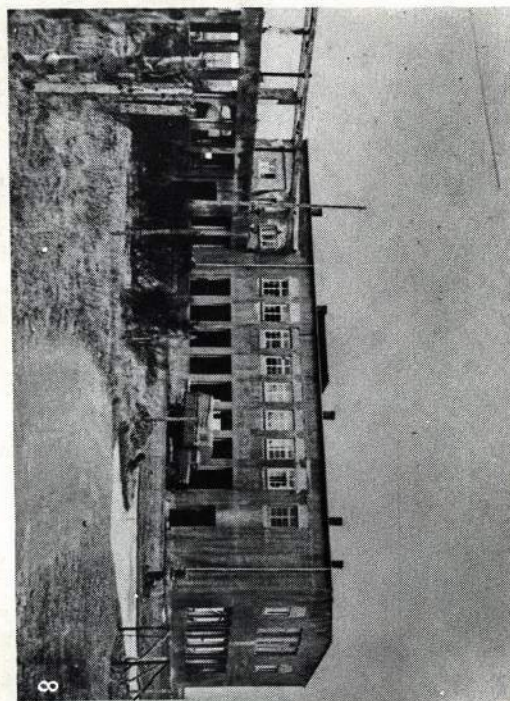
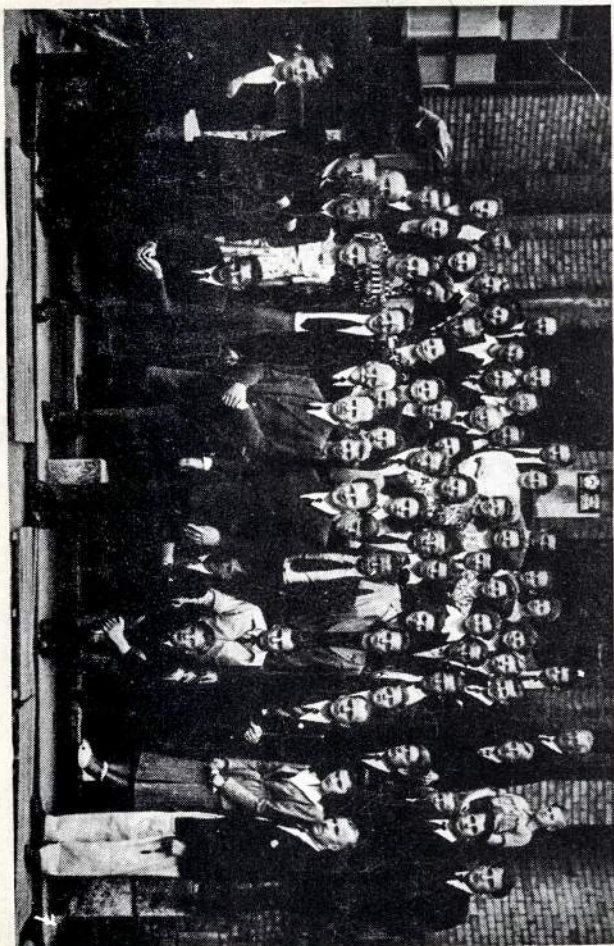
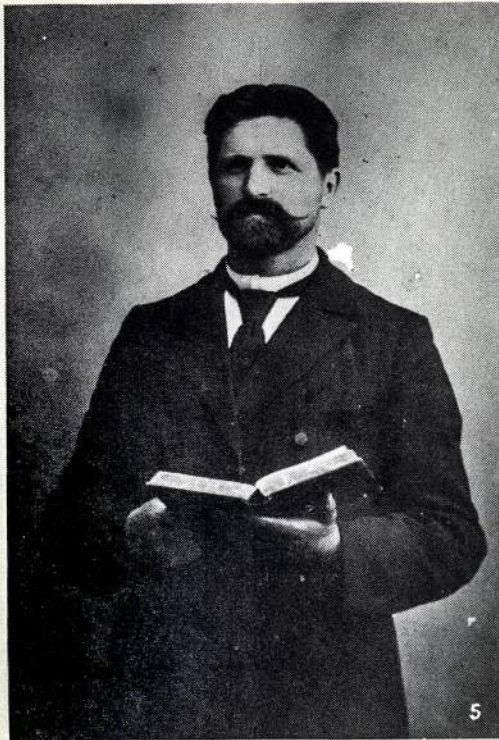
ŠIAME NUMERYJE PATALPINTŲ

NUOTRAUKŲ PAAIŠKINIMAI

1. 10-tieji lietuvių ev. jaunimo kursai Berchtesgadene.
2. Liubeko liet. ev. konfirmandai. Viduryje sėdi kun. Dilys.
3. Dypholco Jaunimo Ratelis.
4. Neustadto Jaunimo Ratelis su dūdu orkestru.
5. Kun. Frydrikas Megné (+ 1950m)
6. Švébiš Gniundo Liet. Ev. Jaunimo Ratelis su savo vadovu E. Vaišvila viduryje.
7. Lietuvių ev. jaunimo kursai Imbshausene.
8. Pabaltiečių Krikščionių Studentų Sąjungos bendrabutis Hangelare.

"Jaunimo Ratelio" redakcija sveikina visus savo mielus bendradarbius ir skaitytojus vienerių darbo metų sukaktuvių proga. Nuoširdžiai dėkojame visiems - vienokiu ar kitokiu būdu - prisidėjusiems prie šio svarbaus darbo. Naujais darbo metais "Jaunimo Ratelis" tiki si susilaukti dar daugiau skaitytojų ir bendradarbių. Dirbdami bendromis jėgomis, mes būsime pajėgesni šioje srityje daugiau nuveikti.

Redakcija

§ § §

Praeito "Jaunimo Ratelio" numerio
K L A I D Ū A T I T A I S Y M A S -

- 2 puslapyje 16-toje eilutėje nuo apačios turi būti ne bengratpirkėja, bet bendraatpirkėja.
15 " 11-toje eilutėje iš apačios turi būti ne popiežius nėra Kristaus žemėje..., bet popiežius nėra Kristaus vietininkas žemėje.
24 " Straipsnelyje "Apipešiojo plunksnas" 9-toje eilutėje nuo apačios turi būti ne kas tik su turėjo, bet kas tik su plunksnomis turėjo...

Daug kur trūksta nosinių bei kitokių gramatiškų ženklų, kurių, ir labai stengiantis yra sunku išvengti; maloniai prašome mums už tai atleisti.

§ § §

Kun. A. Trakiui, p. V. Urdzei, p. V. Klemui, Kun. D. Jurkačiui, p. A. Gintautui s jr., p. A. Gintautui jr., p. E. Balceraičiui, p. Fr. Šlenteriui, p. E. Agintui, p. Hangelarieciui, p. Jasiui ir visiems kitiems, prisiuntusiems šiam "J.R." numeriui medžiagos, reikia redakcija gilia padėką.

Ponui Jurgiui Glažei, Grand Junction, JAV ir p. Jonui Juozapaičiui, Čikaga, JAV, nuoširdžiai dėkojame pirmajam už \$2, o pastarajam už 18 tarptautinių pašto kuponų.

§ § §

D Ē M E S I O !

P R A N E Š I M A S !

D Ē M E S I O !

Visiems "Jaunimo Ratelio" skaitytojams ir platintojams, neat-siskaičiusiems už ligšiol gautus "J.R." numerius, pradedant sekančiu numeriu, laikraštuko siuntinėjimas, deja, dėl finansinių sunkumų bus nutrauktas. Skaitytojai, norintieji, kad "J.R." siuntinėjimas jiems būtų nenutrauktas, kiek galėdami greičiau bū t i n a i išlygina savo skolas!

"J.R." skaitytojai, tikrai negalintieji už laikraštėlių atsi-
skaityti, o vis dėlto nori jį gauti, praneša skubiausiai laišku apie
tai redakcijai. Stengsimės bent daliai tokių skaitytojų laikraštuką
veiktui siuntinėti. Ši lengvata taikoma tik Vokietijoje gyvenantiems
"J.R." skaitytojams.

— Šėkančių metų ^{pradžioje} pradžioje stengsimės "Jaunimo Rateli" ^{spausdinti} atspaus-
dinti, nes R.L.S. spaustuve ^{veiks} veiks tik iki šių metų pabaigos. Kad mine-
tą tikslą būtų galima įvykdyti, redakcija turi turėti nemažą skaičių
nuolatinių prenumeratorių, kurie galėtų bent metų ketvirtį ir prieki
sumokėti prenumeratą. To reikalauja finaciniai spausdinimo sumetimai.
Laikraštuko kaina bus šiek tiek augštesnė, negu dabar, bet redakcija
dės visas pastangas, kad "J.R." kaina būtų visiems skaitytojams prieinama.
Skaitytojai, norintieji "J.R." užsiprenumeruoti, yra maloniai prašomi
nedelsiant iškirpti vieną iš paskutiniame puslapyje atspausdintų an-
ketų ir ją užpildžius siųsti redakcijai, kartu sumokant prenumeratą
jau ir iki šių metų pabaigos. (Vokietijoje DM 2; užsienyje \$ 1,50).

Nepamirškite, mielieji skaitytojai, kad mūsų vienintelio
lietuvių evangelikų jaunimo laikraštuko ateitis yra JŪSŲ rankose!

"J.R." redakcija kreipiasi į kiekvieną būsimąjį prenumerato-
rį ^{prašoma} surasti daugiau prenumeratorių "Jaunimo Rateliui". Tam tikslui
spausdiname keturias anketas. Juo daugiau prenumeratorių ir skaitytojų,
tuo tikresnė mūsų ateitis!

§ § §

Šiomis dienomis išvyksta buvęs šio laikraštuko redaktorius
P. Jasiukonis į JAV, Nebraską. - Reikia paminėti, kad p. Jasiukonis yra
atlikęs nemažą darbą liet. ev. spaudos srityje. Mes jam linkime lai-
mingai išsikurti naujoje tėvynėje ir ten tapti "J.R." bendradarbiu.

— Atsiskaitymas ir užsiprenumeravimas atliekamas tiesioginiu
keliu su redakcija.

— Tarptautinių pašto kuponų be pašto antspaudo prašome nesiųs-
ti; jie neturi jokios vertės.

— Medžiagą siųsti tuoj po šio numerio pasirodymo.

(Tėsinys iš 70 psl.)

Klausimai

8. Ar evangelikui politi- koje dalyvauti yra patartina?

Dabar politika daug reiš-
kia. Politikos vadai gali pradėti
karą, gali laimėti ir nelaimėti pa-
siųsti į žmoniją ir į Bažnyčia. Mū-
sų Viešpats viešpatauja ant visų,
bet Jis duoda savo įsakymus, ir jei
gu politikos vadai nepaklauso, tada
gali ateiti katastrofa. Todėl po-
litikoje evangelikui reikia daly-
vauti. Savo įtaka politikoje jis,
galbūt, gali pakeisti kokia nė-
krikščioniška rezoliucija. Evange-
likai turi melstis ir tuo būdu
dirbti pagal Viešpaties įstatymus
politikoje.

Kun. Dilys

o-o-o-o-o-o-o-o

17. Kas yra Jehovos liu-
dininkai? Kaip žinome jie gan ak-
tyviai veikia ir dažnai pas mus
atsilanko. Koks jų tikslas?

L.B.

18. "J.R." # 1-2 1951m.
skaitėme, kad skautai turi tik
vyr. katalikų Dvasios Vadova. Ar
mes evangelikai galime toje orga-
nizacijoje dalyvauti?

M. T-as

o-o-o-o-o-o-o-o

Klaidos atitaisymas

Praeitame "J.R." nr. at-
sakymas į 3 klausimą yra ne kun.
A. Trakio. Į jį atsakė redakcija
pasinaudodama kun. A. Trakio atsa-
kymu. Labai atsiprašome kun. A. Tra-
kį už šią klaidą.

Laisvalaikiai

PILIUS PAUŽA

Tekstas ir piešiniai
Jasiaus

"Siuntinėlis yr' tau Piliau,
Praneša jam Ona,
"Pasiskubink, nes seniai jau
Pašte tavęs laukia."

Pauža džiaugsmu netrivoja:
Geri jo bičiuliai! -
Paštan tekins nukulniuoja;
Na, ir velka sunkiai..!

Vos lauke jis - tuoj prie siuntos.
Atidaręs - raukias... -
Pelenų! Kas tai per baikos?!
Kas iš jo čia juokias?

Metęs viską, namo grįžta -
Bet kas čia nutiko?
Krosnis dega, dūmų pilna...
Kas čia taip padirbo?

Kaminas išverstas guli.
Paužai galva sukas.
"Ona, Ona, tu kukuli,
Gausi už tas štukas!"

UŽDAVINYS Nr. 5

Aš turėčiau 100 markių kišenėje, jeigu aš
dar 6 kart tiek, kurių ketvirtą dalį ir dar
vieną markę turėčiau. Kiek aš turiu pinigų?

"Tėveli, ar šiandien tas pats, kas ir vakar?"
"Negi! Kaip tu gali tokius dalykus klausti?"
"Tu juk vakar sakei, kad šiandiena bus ry-
toj."

"Taip, žinoma! Šiandiena vakar buvo rytoj, o
šiandiena yra šiandiena, taip kaip ir vakar
šiandiena buvo. Rytoj šiandiena bus vakar, o
rytoj taip pat bus šiandiena. Supratai?!"

#

MOKESČIŲ RINKĖJAS: Tu sakei, kad tavo tėvo
nėra namuose, bet juk ten ant vagio kaba
jo skrybėlė!

BERNIUKAS: Jis juk negali spintoje stovėti,
kada jis su skrybėle.

#

UŽDAVINIŲ ATSAKYMAI
užd. Nr. 2: *Kaip pasiklosi, taip ir išmigo*
s. *madagaskaras*
užd. Nr. 3: $\frac{1}{1} + \frac{1}{1} = 12$
užd. Nr. 4:

TURINYS

1. Žodis i jaunimą	Kun. A. Trakis	pusl. 33
2. Dangun Žengimo šventei	Vera Urdzé	" 35
3. Pavasaris tėvynėje /eil./...	V. Klemas	" 35
4. Motinos Dienos proga	Kun. D. Jurkatis	" 36
5. Laiškas iš tėvynės	Senėlė	" 38
6. Pats Jėzus	Andreas Murray /v.K.D./	" 39
7. Sekminės	Kun. D. Jurkatis	" 41
8. 1 darbo metai	P. J.	" 44
9. Mirė kun. Frydrikas Megné ..	A. Gintautas sjr.	" 49
10. Vydūnas - tautos patriarchas	Alg. Gintautas	" 54
11. Sielos sodelis	V. Klemas	" 57
12. Ateik!	E. Balceraitis	" 58
13. Biblijos ir popiežiaus priešingumas	"Der Lutheraner"/v.F.S/	" 59
14. P. Kr. Studentų kongresas ..	V.V.	" 61
15. Šis tas apie partijas	E. Agintas	" 62
16. Kas padės?	-----	" 63
17. Hangelaras	Hangelarietis	" 64
18. Ivairybės	-----	" 66
19. Iš įvairių Ratelių	-----	" 67
20. Klausimai ir atsakymai	-----	" 69
21. Iš viso pasaulio	-----	" 71
22. Redakcijos paštas	-----	" 73
23. Laisvalaikiui	Jasius	" 75
24. Turinys	-----	" 76
25. Ankieta	"J.R." redakcija	" 77

Vinjetės ir iliustracijos Povilo
Jasiukonio.

Spaudė A. Puskepalaitis Miunchene, P.L.S. spaustuvėje.

" J A U N I M O R A T E L I S " , liet. ev. jaunimo mėnraštis .
Leidžia Dypholco Lietuvių Evangelikų Jaunimo Ratelis. Atsakingas
redaktorius: Kasparas Dikšaitis. Redakcijos adresas:
(23) Diepholz, Lager "B" am Flugplatz, Bl. 6/19E, Brit. Zone, Germ.

Nesant autoriaus pastabos, redakcija taisto rankraščius pagal sa-
vo nuožiūrą. Laikraščio medžiaga, nors ir ištraukų pavidale, ki-
ti laikraščiai gali naudotis tik tada, jei pažymi, iš kur medžia-
ga paimta.

Šio numerio kaina Vokietijoje 40 Dpf, užsienyje 25 centai arba 4
tarptautiniai pašto kuponai.

Anketa

Pavardė:

vardas:

Užsiėmimas:

Gyvenamos vietos adresas:

Šiuo užsiprenumeruoju „Jaunimo Rateli“ iki _____, kartu sumokėdamas prenumeratos mokestį: DM _____; \$ _____.

Data:

Parašas:

(kirpti)

Anketa

Pavardė:

Vardas:

Užsiėmimas:

Gyvenamos vietos adresas:

Šiuo užsiprenumeruoju „Jaunimo Rateli“ iki _____, kartu sumokėdamas prenumeratos mokestį: DM _____; \$ _____.

Data:

Parašas

(Aizkiai užpildyti)

Anketa

Pavardė:

vardas:

Užsiėmimas:

Gyvenamos vietos adresas:

Šiuo užsiprenumeruoju „Jaunimo Rateli“ iki _____, kartu sumokėdamas prenumeratos mokestį: DM _____; \$ _____.

DM _____; \$ _____.

Data:

Parašas:

Anketa

Pavardė:

vardas:

Užsiėmimas:

Gyvenamos vietos adresas:

Šiuo užsiprenumeruoju „Jaunimo Rateli“ iki _____, kartu sumokėdamas prenumeratos mokestį: DM _____; \$ _____.

DM _____; \$ _____.

Data:

Parašas:

DRUCKSACHE

Prints

Abs.:

Kasparas Diksaitis
(Jaunimo Ratelis)
(23) DIEPHOLZ
Lager "B", Flugplatz, Bl.6
British Zone, Germany

To

602 *Harvey*

*... Lutheran Bibliography
... Service
... 606 N. Broadman Ave
... Danville, Ill.
... U. S. A.*

Paper for this circular has been provided by the Lutheran World Federation as a remembrance from Lutheran Churches throughout the World

Popierius siam leidiniui duotas Pasaulio Liuteronu Sajungos, kaip sveikinimas is pasaulio liuteronu Baznyciu

Redaguoja: Kasparas Diksaitis
